https://achterderug.nl

ALMANAK VOOR DE JEUGD 1935

BOEKDRUKKERIJ DER WEESINRICHTING
TE NEERBOSCH

JANUARI

1	Dinsdag	
2	Woensdag	
3	Donderdag	
4	Vrijdag	
5	Zaterdag	
6	Zondag	Houdt vrede onder elkander.
7	Maandag	
8	Dinsdag	
9	Woensdag	
10	Donderdag	
11	Vrijdag	
12	Zaterdag	
13	Zondag	Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus.
14	Maandag	
15	Dinsdag	
16	Woensdag	
17	Donderdag	
18	Vrijdag	
19	Zaterdag	
20	Zondag	Houd uzelven niet al te wijs.
21	Maandag	
22	Dinsdag	
23	Woensdag	
24	Donderdag	
25	Vrijdag	
26	Zaterdag	
27	Zondag	De hand der vlijtigen zal heerschen.
28	Maandag	
29	Dinsdag	
30	Woensdag	
31	Donderdag	

1	Vrijdag	
2	Zaterdag	
3	Zondag	Valsche lippen zijn den Heere een gruwel.
4	Maandag	
5	Dinsdag	
6	Woensdag	
7	Donderdag	
8	Vrijdag	
9	Zaterdag	
10	Zondag	Een ieder, die zichzelven verhoogt zal vernederd worden.
11	Maandag	
12	Dinsdag	
13	Woensdag	
14	Donderdag	
15	Vrijdag	
16	Zaterdag	
17	Zondag	Alle dingen zijn mogelijk dengene die gelooft
18	Maandag	
19	Dinsdag	
20	Woensdag	
21	Donderdag	
22	Vrijdag	
23	Zaterdag	
24	Zondag	Legt af de leugen en spreekt de waarheid een iegelijk met zijnen naaste.
25	Maandag	
26	Dinsdag	
27	Woensdag	
28	Donderdag	

1	Vrijdag	
2	Zaterdag	
3	Zondag	De Heere zal Zijn volk zegenen met vrede.
4	Maandag	
5	Dinsdag	
6	Woensdag	
7	Donderdag	
8	Vrijdag	
9	Zaterdag	
10	Zondag	Geef den duivel geen plaats.
11	Maandag	
12	Dinsdag	
13	Woensdag	
14	Donderdag	
15	Vrijdag	
16	Zaterdag	
17	Zondag	Ziet toe, dat u niemand verleide.
18	Maandag	
19	Dinsdag	
20	Woensdag	
21	Donderdag	
22	Vrijdag	
23	Zaterdag	
24	Zondag	Geeft eer den Heere uwen God.
25	Maandag	
26	Dinsdag	
27	Woensdag	
28	Donderdag	
29	Vrijdag	
30	Zaterdag	
31	Zondag	De Heere is mijn kracht en mijn lied.

1	Maandag	
2	Dinsdag	
3	Woensdag	
4	Donderdag	
5	Vrijdag	
6	Zaterdag	
7	Zondag	Al wat den Heere behaagt doet Hij.
8	Maandag	
9	Dinsdag	
10	Woensdag	
11	Donderdag	
12	Vrijdag	
13	Zaterdag	
14	Zondag	De waarheid zal u vrij maken.
15	Maandag	
16	Dinsdag	
17	Woensdag	
18	Donderdag	
19	Vrijdag	**Goede Vrijdag**
20	Zaterdag	
21	Zondag	**Iste Paaschdag**. De Heer is waarlijk opgestaan.
22	Maandag	**2de Paaschdag**
23	Dinsdag	
24	Woensdag	
25	Donderdag	
26	Vrijdag	
27	Zaterdag	
28	Zondag	Gedenk aan Uwen Schepper in de dagen uwer
29	Maandag	jongelingschap.
30	Dinsdag	

1	Woensdag	
2	Donderdag	
3	Vrijdag	
4	Zaterdag	
5	Zondag	Die naar raad hoort is wijs.
6	Maandag	
7	Dinsdag	
8	Woensdag	
9	Donderdag	
10	Vrijdag	
11	Zaterdag	
12	Zondag	Wacht op den Heere, zijt sterk.
13	Maandag	
14	Dinsdag	
15	Woensdag	
16	Donderdag	
17	Vrijdag	
18	Zaterdag	
19	Zondag	Weest niet wankelmoedig.
20	Maandag	
21	Dinsdag	
22	Woensdag	
23	Donderdag	
24	Vrijdag	
25	Zaterdag	
26	Zondag	Haat verwekt krakeelen.
27	Maandag	
28	Dinsdag	
29	Woensdag	
30	Donderdag	**Hemelvaartsdag**
31	Vrijdag	

1	Zaterdag	
2	Zondag	Bedroeft den Heiligen Geest Gods niet.
3	Maandag	
4	Dinsdag	
5	Woensdag	
6	Donderdag	
7	Vrijdag	
8	Zaterdag	
9	Zondag	**Iste Pinksterdag.** Zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest. **2e Pinksterdag**
10	Maandag	
11	Dinsdag	
12	Woensdag	
13	Donderdag	
14	Vrijdag	
15	Zaterdag	
16	Zondag	Verblijd u in den Heere te allen tijd.
17	Maandag	
18	Dinsdag	
19	Woensdag	
20	Donderdag	
21	Vrijdag	
22	Zaterdag	
23	Zondag	De Heere heeft het recht lief.
24	Maandag	
25	Dinsdag	
26	Woensdag	
27	Donderdag	
28	Vrijdag	
29	Zaterdag	
30	Zondag	Jaagt de liefde na.

1	Maandag	
2	Dinsdag	
3	Woensdag	
4	Donderdag	
5	Vrijdag	
6	Zaterdag	
7	Zondag	Zalig zijn de reinen van hart.
8	Maandag	
9	Dinsdag	
10	Woensdag	
11	Donderdag	
12	Vrijdag	
13	Zaterdag	
14	Zondag	God zal u tot een Vader zijn.
15	Maandag	
16	Dinsdag	
17	Woensdag	
18	Donderdag	
19	Vrijdag	
20	Zaterdag	
21	Zondag	Vreest dan niet, gij gaat vele muschjes te boven.
22	Maandag	
23	Dinsdag	
24	Woensdag	
25	Donderdag	
26	Vrijdag	
27	Zaterdag	
28	Zondag	Bewaar uzelven rein.
29	Maandag	
30	Dinsdag	
31	Woensdag	

1	Donderdag	
2	Vrijdag	
3	Zaterdag	
4	Zondag	Hij legt den mensch niet te veel op.
5	Maandag	
6	Dinsdag	
7	Woensdag	
8	Donderdag	
9	Vrijdag	
10	Zaterdag	
11	Zondag	De Heere maakt arm en maakt rijk.
12	Maandag	
13	Dinsdag	
14	Woensdag	
15	Donderdag	
16	Vrijdag	
17	Zaterdag	
18	Zondag	De Heere kastijdt ons tot ons nut.
19	Maandag	
20	Dinsdag	
21	Woensdag	
22	Donderdag	
23	Vrijdag	
24	Zaterdag	
25	Zondag	Wijk af van het kwade en doe het goede.
26	Maandag	
27	Dinsdag	
28	Woensdag	
29	Donderdag	
30	Vrijdag	
31	Zaterdag	

1	Zondag	Hebt uw vijanden lief.
2	Maandag	
3	Dinsdag	
4	Woensdag	
5	Donderdag	
6	Vrijdag	
7	Zaterdag	
8	Zondag	Gij jongen, zijt den ouden onderdanig.
9	Maandag	
10	Dinsdag	
11	Woensdag	
12	Donderdag	
13	Vrijdag	
14	Zaterdag	
15	Zondag	Weest sterk en hebt goeden moed, want het is
16	Maandag	de Heere uw God, die met u gaat.
17	Dinsdag	
18	Woensdag	
19	Donderdag	
20	Vrijdag	
21	Zaterdag	
22	Zondag	Doe ijdelheid en leugentaal verre van mij.
23	Maandag	
24	Dinsdag	
25	Woensdag	
26	Donderdag	
27	Vrijdag	
28	Zaterdag	
29	Zondag	De Heere behoedt de geloovigen.
30	Maandag	

1	Dinsdag	
2	Woensdag	
3	Donderdag	
4	Vrijdag	
5	Zaterdag	
6	Zondag	De Heere zal zegenen die Hem vreezen, de klei-
7	Maandag	nen met de grooten.
8	Dinsdag	
9	Woensdag	
10	Donderdag	
11	Vrijdag	
12	Zaterdag	
13	Zondag	De Heere zal Zijn kudde wijden gelijk een herder.
14	Maandag	
15	Dinsdag	
16	Woensdag	
17	Donderdag	
18	Vrijdag	
19	Zaterdag	
20	Zondag	Wie Jezus volgt, zal niet in de duisternis wandelen,
21	Maandag	maar in het licht.
22	Dinsdag	
23	Woensdag	
24	Donderdag	
25	Vrijdag	
26	Zaterdag	
27	Zondag	Gij zult den Heere uwen God aanbidden en Hem
28	Maandag	alleen dienen.
29	Dinsdag	
30	Woensdag	
31	Donderdag	

1	Vrijdag	
2	Zaterdag	
3	Zondag	Al wat gij doet, doet dat van harte voor den
4	Maandag	Heere en niet voor de menschen.
5	Dinsdag	
6	Woensdag	
7	Donderdag	
8	Vrijdag	
9	Zaterdag	
10	Zondag	Als de goddelooze zich bekeert van zijn godde-
11	Maandag	loosheid en recht en gerechtigheid doet, zoo zal
12	Dinsdag	hij daarin leven.
13	Woensdag	
14	Donderdag	
15	Vrijdag	
16	Zaterdag	
17	Zondag	Als de rechtvaardige zich afkeert van zijn gerech-
18	Maandag	tigheid en onrecht doet, zoo zal hij daarin sterven.
19	Dinsdag	
20	Woensdag	
21	Donderdag	
22	Vrijdag	
23	Zaterdag	
24	Zondag	De zachtmoedigen zullen vreugd op vreugd heb-
25	Maandag	ben in den Heere.
26	Dinsdag	
27	Woensdag	
28	Donderdag	
29	Vrijdag	
30	Zaterdag	

1	Zondag	De Heere is onze Koning.
2	Maandag	
3	Dinsdag	
4	Woensdag	
5	Donderdag	
6	Vrijdag	
7	Zaterdag	
8	Zondag	Er is geen macht dan van God.
9	Maandag	
10	Dinsdag	
11	Woensdag	
12	Donderdag	
13	Vrijdag	
14	Zaterdag	
15	Zondag	De werken des Heeren zijn groot.
16	Maandag	
17	Dinsdag	
18	Woensdag	
19	Donderdag	
20	Vrijdag	
21	Zaterdag	
22	Zondag	Geeft den duivel geen plaats.
23	Maandag	
24	Dinsdag	
25	Woensdag	**1ste Kerstdag.** Het licht schijnt in de duisternis.
26	Donderdag	**2de Kerstdag**
27	Vrijdag	
28	Zaterdag	
29	Zondag	Abraham geloofde God, en het is hem tot recht-
30	Maandag	vaardigheid gerekend, en hij is een vriend Gods
31	Dinsdag	genaamd geweest.

VERJAARDAGEN KONINKLIJK HUIS

19 April
HENDRIK WLADIMIR ALBRECHT ERNST, Hertog van Mecklenburg Schwerin enz., Prins der Nederlanden, gemaal der Koningin, geb. 1877.

30 April
JULIANA LOUISE EMMA MARIA WILHELMINA, Dochter van Z.K.H. Prins Hendrik en H.M. Koningin Wilhelmina geb. 1909.

31 Augustus
WILHELMINA HELENA PAULINA MARIA, Koningin, geb. 1880

CHRISTELIJKE FEESTDAGEN

Nieuwjaarsdag	1 Januari
Goede Vrijdag	19 April
Paschen	21 en 22 April
Hemelvaartsdag	30 Mei
Pinksteren	9 en 10 Juni
Kerstmis	25 en 26 December

Stand der maan in het jaar 1935

JANUARI			FEBRUARI		
5 Nieuwe Maan	5.40	v.m.	3 Nieuwe Maan	4.47	n.m.
11 Eerste Kwartier	9.15	n.m.	10 Eerste Kwartier	9.45	v.m.
19 Volle Maan	4.04	„	18 Volle Maan	11.37	„
27 Laatste Kwartier	8.19	„	26 Laatste Kwartier	10.34	„

MAART			APRIL		
5 Nieuwe Maan	3.00	v.m.	3 Nieuwe Maan	0.31	n.m.
12 Eerste Kwartier	0.50	„	10 Eerste Kwartier	6.02	„
20 Volle Maan	5.51	„	18 Volle Maan	9.30	„
27 Laatste Kwartier	9.11	n.m.	26 Laatste Kwartier	4.41	v.m.

MEI			JUNI		
2 Nieuwe Maan	9.56	n.m.	1 Nieuwe Maan	8.12	v.m.
10 Eerste Kwartier	0.14	„	9 Eerste kwartier	6.09	„
18 Volle Maan	10.17	v.m.	16 Volle Maan	8.40	n.m.
25 Laatste Kwartier	10.04	„	23 Laatste Kwartier	2.41	„
			30 Nieuwe Maan	8.05	„

JULI			AUGUSTUS		
8 Eerste Kwartier	10.48	n.m.	7 Eerste Kwartier	1.43	n.m.
16 Volle Maan	5.20	v.m.	14 Volle maan	1.04	„
22 Laatste Kwartier	8.02	n.m.	21 Laatste Kwartier	3.37	v.m.
30 Nieuwe Maan	9.52	v.m.	29 Nieuwe Maan	1.20	„

SEPTEMBER			OCTOBER		
6 Eerste Kwartier	2.46	v.m.	5 Eerste Kwartier	2.00	n.m.
12 Volle Maan	8.38	n.m.	12 Volle Maan	4.59	v.m.
19 Laatste Kwartier	2.43	„	19 Laatste Kwartier	5.56	„
27 Nieuwe Maan	5.49	„	27 Nieuwe Maan	10.35	„

NOVEMBER			DECEMBER		
3 Eerste Kwartier	11.32	n.m.	3 Eerste Kwartier	7.48	v.m.
10 Volle Maan	3.02	„	10 Volle Maan	3.30	„
18 Laatste Kwartier	0.56	v.m.	17 Laatste Kwartier	10.17	n.m.
26 Nieuwe Maan	2.56	„	25 Nieuwe Maan	6.09	„

HONGERIGE VOS

HONGERIGE
VOS

https://achterderug.nl

MAX
VAN VREDEWOLD

DE ZWARTE KONING

't Was heel stil in de kamer . . .

Zoo af en toe ritselde Vader met de krant. Als Vader het groote kranteblad dubbelvouwde was de heele kamer vol knetterende vonkjes, die je nooit zag. Soms las Vader met zijn zware stem van heel groote dingen en van landen, o zoo ver weg.

Nu en dan stootte Moeder tegen de kant van de stoof, die hol klonk. Er stond geen test meer in, dat was alleen zoo in de winter. Dan hoorde je het niet, want dan stonden Moeders schoenen aan weerskanten.

Het witte electrische bolletje zette de kamer in een helder feestlicht en de lange krans van kralen stond ver en geheimzinnig afgeteekend op het beschot en op het behang en de gele rolgordijnen. Roerloos stonden ze, die vage streepen, als magere figuren, kaarsrecht, tegen de wanden, als een wondere ring van wachters die de avondrust moesten beschermen.

Eerbiedig stonden ze, die wazige gestalten, op hun plaats, de eene net voor een naad van het glimmende schot, de andere midden voor een breede plank, maar allemaal waren ze vast besloten te sterven met het warme licht dat in hun midden hing.

In het mooie gladgelakte beschot waren twee groote, dubbele deuren en daartusschen een kleine. Dat kleine deurtje was van een kast en die groote van de beide bedsteden.

Van het eene stonden de deuren op een kiertje en daarachter lag Wubbo. Als de lamp aan was en de deuren bijna dicht, dan stond er op de witte bedstede-muur ook zoo'n wachter, net als de anderen, roerloos en trouw . . . .

Op zijn ellebogen steunend, bracht hij het hoofd in de lichtspleet en volgde aandachtig een rijtje kralen: eerst een hoekige witte, dan een paar heel kleine, ook wit, daaronder een kort staafje van dof matglas, dat was niet mooi, maar dan kwam het, na nog een paar witte, ineens, een groote roode kraal in een ringetje van witte. Dat rood was altijd zoo donker, o 't was als een groote droppel bloed die stil te glimmen hing in de witte warmte.

Heel dikwijls keek hij naar zoo'n wondere droppel, maar nooit vertelde hij iets van al dat moois aan andere jongens. Ze zouden 't vast gek vinden, van die groote kraal vooral. Eigenlijk vond hij het zelf ook wel wat vreemd, maar 't was zoo mooi, zoo geheimzinnig mooi.

Z'n eene oog deed hij heelemaal dicht en dan het andere, heel langzaam, al dichter, totdat op 't laatst het licht begon te knipperen en te flikkeren en duizend sterretjes wegdansten. Toen viel hij met een smak neer in 't kussen en dacht aan morgen.

Morgen ging hij met Vader naar de koster van de kerk om een jonge kraai, die in de toren was uitgebroed. Hij hield veel van Vader, die je zoo plagen kon, zonder dat je boos werd. Maar van Moeder hield hij toch meer, nee dat eigenlijk niet, daar hield hij anders

https://achterderug.nl

van, ja zoo was het. Moeder was niet zoo grappig, maar haar oogen waren zoo ernstig en zacht.

„Wubbo! D'r uit man. Straks komen ze met z'n achten!" Met een schok schoot hij overeind, keek versuft de bedstee uit en toen besefte hij dat Vader hem had geroepen. 't Was dus bijna acht uur. Hij schoof zijn beenen over de bedderand, duwde de deuren wijd open, zocht met z'n teenen steun op het uitstekend kantje, ging er op staan, eventjes maar, en sprong dan met harde plons op de vloer. Nu wàs het morgen en straks kreeg hij de kraai, zoo'n sterke glanzend-zwarte vogel.

Na het eten trokken ze er op uit. Dat vond hij altijd fijn, met Vader samen de breede grintweg langs. Dan zei Vader niet veel, groette hier en daar, zei iets over 't weer of het grasgewas. Dan voelde je je zoo groot, alsof je d'r ook wel over mee kon praten. De iepen stonden in het donker-volle groen van de zomer. 't Gras op de bermen was nog wat vochtig. In de weilanden was het veel hooger en frisscher. Diep staken er de koeien hun snoet in het welig groen, dat begeerig werd afgerukt. Toen Wubbo en zijn Vader dichtbij gekomen waren, hieven een paar loom hun koppen op. Eén kreunde zacht, terwijl een dunne draad vocht neerhing uit de bek. De donkere oogen glansden goedig en groot. Wubbo vond koeien nooit dom, 't was alsof ze veel dachten, vond hij, over heel wondere dingen uit een droomwereld die diep achter hun vochtig-zwarte oogen lag.

„Kijk Vader, wat een lange spinneweb!" en met zijn vinger wees hij naar een zilvergrijze draad die slap neerhing tusschen twee stammen. Door de morgenneerslag scheen hij zoo zwaar dat hij langzaam neer zou buigen tot de grond.

„Hoe doet zoo'n spin dat Vader?" Maar Vader wist het niet. Die jongen kon zoo eigenaardig vragen. Laatst vroeg hij waarom een regenboog zoo rond in de lucht stond. Toen had hij geantwoord: „Omdat de lucht ook rond is." Maar 't was toch wel vreemd en 't werd vast een geleerde, die jongen van hem.

Plotseling floot boven hun hoofd een merel, helder en luid . . . . Even was het stil en toen, een beetje verder, hoorde je hem weer en nog later, heel in de verte een korte triller die vragend opklom naar den hemel en dan wegstierf, ergens in de stille morgen . . .

Nu waren ze dicht bij de kerk. Tusschen de hooge kruinen van oude, oude beuken piekte het torentje dapper omhoop, zoodat de vergulde haan nog juist over het breede bladerbosch kon rondblikken. Door het bruine latwerk van de galmgaten vlogen af en aan de groote zwarte vogels. Hun korte krijschstemmen krasten wild dooreen. Temidden van al dat stemmengevecht in het groote takkennest daarbinnen zou nu ook zijn vogel wezen. Nu hij zoo dat roofzuchtig rumoer hoorde, had Wubbo bijna zin om maar weg te gaan, ver weg van dat wreede gekras, en dan maar geen vogel te hebben. Doch dit was maar even een gedachte die door zijn hoofd schoot, zonder dat hij 't eigenlijk zelf wilde.

Op zijn knieën lag hij voor het konijnenhok, of eigenlijk was het geen konijnenhok meer, maar een vogelkooi. De houten tralies waren er voor weggenomen en nu was er gaas voor gespannen, sterk grijs gaas met kleine openingen. Daarachter troonde Hans op een stok. Het hok stond op vier lage pooten.

Op zijn knieën lag hij en teekende op het deurtje met een luciferhoutje in verf gedoopt, een naam, de

https://achterderug.nl

Op zijn knieën lag hij en teekende . . . . . .

naam van Hans. In de linkerhand hield hij z'n busje met lichtgele verf. Eindelijk was de heele naam voltooid en met glimmende letters, een beetje schuin naar beneden, stond daar de eeretitel van Hans: De Zwarte Koning.

Koning Hans troonde nog steeds op zijn stok en sliep. Dit gebeurde niet vaak, en zoodra hij wakker werd beet hij met zijn sterke snavel in het ijzerdraad dat hem van z'n vrijheid beroofde.

Met voldoening keek Wubbo naar de zwarte vogel, naar zijn vogel. Als hij hem eerst maar getemd had, dan mocht hij losloopen en rondvliegen. Andere jongens kortwiekten hun kraai, maar dat vond hij plagen. Als hij eerst maar zijn meester kende, dan mocht hij er uit. Gedempt riep hij: „Hans!" en direct er op kraakte

een luid „Kà" uit het hok. Meteen plofte Hans op de bodem, sloeg bei zijn klauwen in het gaas en beet in het dunne draad links en rechts, steeds maar hangend aan zijn pooten, terwijl zijn nagels naar buiten bogen, ronde, spitse nagels met scherpe punt.

„Hans dan." Voorzichtig streek hij over een der nagels en weer, maar nu nog nijdiger, schreeuwde het beest: „Kà, kà!" Wijd spalkte het de bek open, je kon de tong zien liggen, en het hijgde van woede, terwijl de grijsblauwe oogen flikkerden. Woest sloeg het de snavel tegen 't tergende gaas, dat dof trilde. . .

Wanhopig keek Wubbo rond, las gedachteloos de blinkende lettertjes: „De Zwarte Koning", keek weer naar zijn vriend, met wie hij het toch zoo goed meende en die zoo wild deed, zoo waanzinnig wild.

„Nog maar eens voeren", dacht hij. Vanuit de keuken haalde hij een vervaarlijke schijf wittebrood en drenkte deze bij de slootkant.

Op z'n knieën lag hij weer voor het hok en voerde, en duwde telkens met duim en wijsvinger een stukje brood in de keel van Hans. Hij kraste niet meer, maar korte gesmoorde geluidjes gorgelden diep uit zijn bek, die hij hunkerend ophief, wijd open. Hij stond niet, maar zat bijna, terwijl zijn vleugels trilden met korte schokjes.

„Hans, mijn jongen, je hebt honger hè?" en terwijl hij dat zei kwam er een vreemd gevoel in Wubbo, iets dat diep in zijn hart hem warm maakte en gelukkig. Dat was het, het arme beest had honger gehad, razende honger. Met korte tusschenpoozen hield hij de stukken voer door het gaas. 't Ging al langzamer en Hans werd al stiller. Je kon zien dat de krop van het beest gevuld was. Met krampachtige schokjes werkte Hans

https://achterderug.nl

ook het laatste brokje nog naar binnen, hield dan zijn kop wat scheef en keek met zijn lichte oogen naar zijn baasje. Parmantig op zijn breede pooten steunend riep hij met volle stem een dankbaar: „Ka!"

Tintelend van ingehouden blijdschap opende Wubbo zacht het deurtje op een kier en duwde langzaam zijn hand naar binnen. Hans merkte het en plantte vrijpostig zijn beide pooten er op.

't Was Wubbo of een kittelige huivering door hem heen liep. Als zoo'n beest toch wou en het zette zijn snavel in je hand, die groote roofdiersnavel. Maar Hans deed het niet, natuurlijk niet. Als hij nu zijn hand eens uit het hok bracht? O, als hij dat eens durfde. Of zou Hans wegvliegen? Hij kon wel een beetje vliegen, had de koster gezegd. Zonder verder denken schoof hij zijn hand al een beetje terug. Hans bleef staan, vond het leuk schijnbaar.

Moedig ineens deed hij met de rechterhand het deurtje heelemaal open en bracht met de ander Hans naar buiten, in de vrije lucht.

Zoodra hij weg wilde gaan, zou hij direct met zijn vrije hand hem grijpen.

Voorzichtig ging hij rechtop staan en nog stond Hans, al balanceerend, op zijn hand en keek met zijn grijsblauwe oogjes geestig rond.

Het hart bonsde Wubbo luid. Hij durfde niet hoesten ofschoon zijn keel jeukte. Al zijn aandacht was gespannen op dat eene, die wonder glanzende vogel op zijn hand, die met z'n oogen knipperde en maar niets zei, zijn vogel.

't Was heel stil buiten, bladstil.

't Was avond reeds.

Eindelijk waagde hij een paar keeren „hm, hm" te

zeggen, omdat het in z'n keel zoo prikkelde. Dat hielp.

„Kà" brak het ineens door de stilte. Even drukten de vogelpooten sterker op zijn hand, dan sloeg Hans breed zijn zwarte vleugels uit en vloog . . . geruischloos . . . . vloog in hooge zwaai over het dak.

In machtelooze angst, die hem ineens diep in 't hart stak, stond Wubbo wezenloos, met bange oogen te staren naar de rand van 't dak, waarachter Hans verdwenen was . . . .

't Was zoo gauw gegaan, zoo onverwacht gauw.

Wat kon hij prachtig vliegen, zijn mooie sterke Hans, snel als de wind, maar nu was hij weg, nu kwam hij vast niet meer.

De dakrand was het einde . . . .

Met leege handen slap neerhangend, versuft, slenterde hij om het huis, keek naar de boomen op, maar de zware kruinen stonden stil. 't Begon tusschen de bladeren al donker te worden.

Met matte stem waagde hij „Hans" te roepen en toen nog eens: „Hans! Hans!" Zijn eigen stem klonk hem vreemd in de holle avond, en nòg leeger werd de stilte.

Alsof ze duizend geheimen bewaarden, stonden de boomen meedoogenloos stil.

Als hij eens naar de kerk ging, misschien was hij weer naar zijn oude plaatsje gegaan en als hij daar ging roepen zou hij zijn baasje nog wel kennen. Maar terzelfdertijd wist hij heel duidelijk dat hij het toch niet deed, en langzaam liep hij weer naar het hok.

't Deurtje lag op de grond. De gele lettertjes grinnikten zacht de eeretitel van Hans: de zwarte koning.

Vlak bij hem slobberden drie groote witte eenden in het water van de sloot. Moedeloos keek hij toe en zag

https://achterderug.nl

hoe ze gulzig door het kroos scharrelden, begeerig met hun snavel klapperend, rechts en links, terwijl achter hen even een donker geultje openbleef, dat spoedig weer dichtbrokkelde met groen.

Heel de sloot was dicht van kroos en als je zoo keek was het haast ondenkbaar dat er nog water was onder al dat groen, waarin zelfs visschen zwommen en groote snoeken.

't Was eigenlijk geen wonder dat eens een eigenwijs kalf, dat nog nooit een sloot had gezien, driest zijn pooten op het kroos had gezet en toen diep in 't water zakte, heel tot aan zijn kop . . . .

Verdrietig over zijn eigen verstrooidheid keerde hij zich om.

Hans was weg voor altijd.

Binnen werd een deur open en dicht gedaan.

Dat was al . . . .

„Kà!" klonk het ineens.

Het juichte door hem heen. Ja werkelijk, daar op de dakgoot van de buurman, daar zat Hans, de kop een beetje scheef en weer kraste een triomfantelijk „kà" door de lucht.

't Duizelde Wubbo. Wacht, met een beetje voer. Als een razende stormde hij in huis, trok met zenuwachtige vingers een stukje uit het wittebrood, snelde naar buiten en met bonzend hart, maar zacht, heel zacht, naderde hij Hans.

Koning Hans plukte eens in zijn veeren en bleef toen kijken naar de uitgestoken hand met brood, die langzaam naderde. Van de hand keek hij naar zijn angstig baasje, terwijl zijn pienter-grijze oogen schitterden.

„Hans! kom dan jongen!" Zacht lokkend, steeds met

„Hans, kom dan jongen!"

https://achterderug.nl

uitgestrekte hand, was Wubbo tot onder de goot genaderd en Hans keek met schuwe kop tusschen zijn pooten door naar dat wonder gedoe.

Toen, even klapwiekend, streek hij neer op Wubbo's schouder. Stevig sloeg hij de snavel om zijn oorlel en al deed het een beetje pijn, o Wubbo had wel kunnen zingen, want nu wist hij dat het gewonnen was. Zijn Hans, zijn trouwe Hans!

Nu zou hij mogen rondvliegen in de groote, wijde lucht. En met één hand zacht zijn vogel omklemmend, danste hij naar het hok, naar het paleis van koning Hans.

Wiegend op de wippende schouder, hapte Hans vrijpostig in die hand. Bij het hok dook Wubbo even op z'n knieën en alsof het jaren zoo was gegaan, wipte Hans de opening binnen, op zijn stok, plofte weer neer voor het gaas en met beide pooten wijd uitgespreid, bleef hij met tintelende oogjes kijken, al maar kijken naar zijn blijde vriend.

Terwijl hij het deurtje sloot, zong het maar steeds in hem: gewonnen, nu is 't gewonnen!

Toen ineens kromp al z'n vreugde ineen en met groote angstoogen keek hij naar iets dat daar stond, recht voor hem, achter de heg op buurmans erf. Met een ruk keerde hij zich af en ging naar binnen. Even trilde een angstgevoel door zijn hart: als dàt gebeurde. . . .

Daar achter de heg stond de buurman, beide handen in de zak, de pet een beetje in de oogen. Zoo zag je hem altijd. Je hoorde hem nooit komen, maar je ontdèkte hem altijd, terwijl hij zoo geniepig stond te kijken vanonder de klep van zijn pet.

Vader zei dat hij van de partij van Rusland was. Dat begreep Wubbo wel niet al te goed, maar een

somber gevoel kwam in hem op. Echt Russisch keek hij uit, vond hij.

Driftige hamerslagen weerklonken. Eerst waren het zachte tikjes om de spijkers in de juiste richting te drijven, maar dan werden ze luider en harder totdat een laatst en hard geklop de ijzeren koppen in het hout deed wegzinken.

Het paleis werd vergroot, het paleis van Hans.

De bovenste planken waren uitgebroken en nu zou er een dak op, een hoog dak met venstertjes van glas. Bijna was het geraamte van stevige latten klaar en dan zou het overdekt worden met asphaltpapier.

Die donkere hooge kap zou prachtig staan en dan die twee glasvenstertjes, net dakraampjes, erin. En als dan juist voor zoo'n raampje een stok werd gemaakt, o hoe guitig zou Hans dan naar buiten zitten kijken, veilig onder het dichte dak.

Op de rand van het sigarenkistje met spijkers zat Hans en zocht ijverig tusschen de roestige en kromme spijkers zijn buit. Wubbo hoorde wel zoo nu en dan het gerommel in het kistje, maar wist niet wat de ondeugd in de zin had. Doch dat zou spoedig blijken.

Warm van het inspannend timmeren trok hij zijn roode zakdoek tevoorschijn en veegde over zijn bezweet voorhoofd, schoof zijn pet meteen wat naar achteren en met gloeiende wangen monsterde hij vol trots het hooge latwerk.

Ha, een flink gebouw werd het met hechte spanten, en wat hoog! Als hij zoo stond reikte het bijna tot de kin.

Ook het geschuifel in het spijkerkistje bedaarde en toen hij omkeek zat daar in zijn altijd parmantige houding, Hans, terwijl een lange blinkend-nieuwe spijker tusschen zijn snavel hing.

https://achterderug.nl

't Was een mooie ronde, die je zoo fijn kan gebruiken omdat dan het hout niet zoo gauw scheurt als met vierkante.

„Leelijkerd! Gooi neer dat ding!"

Hierop had hij zeker gewacht, want voor Wubbo het kon beletten vloog hij pijlsnel weg, over de sloot, keerde in breede bocht weer terug, maar . . . . . de spijker was weg. Wellicht de eenige nieuwe en rechte die in heel de voorraad te vinden was. Vriendelijk streek hij neer op de schouder van zijn baasje, hapte met een speelsch „ka" naar zijn oorlel.

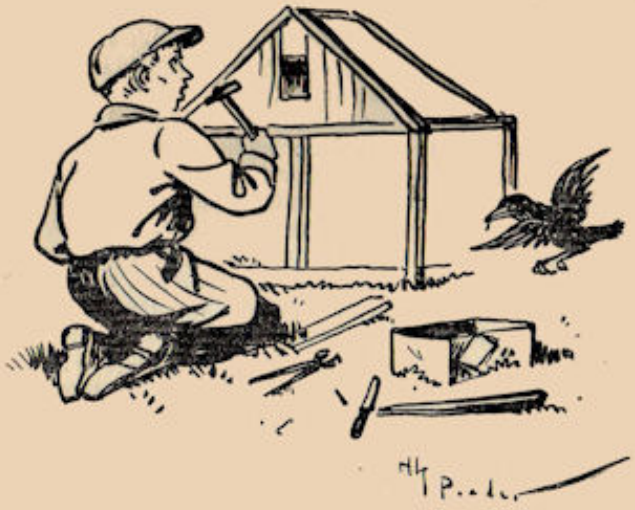

„Leelijkerd, gooi neer dat ding!"

Toen ineens scheen hij op een nieuw idee te komen. Geen glinsterende spijker was nu het mikpunt, maar een pan met water die voor de kippen was neergezet. Een dikke bruine kip, die juist haar dorst gelescht had, week eerbiedig op zij toen de zwarte rakker aan kwam hippen. Met beide pooten omklemde hij de rand. En nu begon het feest.

Met beide vleugels sloeg en klapte hij in het water zoodat het hoog opspatte en een regen van druppels op hem neerkwam. En dieper dook hij de kop en nog wilder klapperde hij met zijn vlerken, o 't werd een dolzinnig spel en je zag niet anders meer dan glinsterend water, opgejaagd door iets donkers daarbinnen.

Dat was zoo de methode van Hans als hij een bad noodig achtte. En dat deed hij bij voorkeur als het zonnetje lekker scheen en er veel water in de pan was. Of er kippen omheen stonden deed er minder toe, want die weken wel als hij kwam. Zelfs de groote haan, alleen die week het laatst.

De kippen hadden diep ontzag en beschouwden hem zoo ongeveer als hun zwarte heerscher.

Hoe dichter het bij negen werd, hoe drukker het werd op het schoolplein. Het was ten laatste één gejoel en geschreeuw en beweging. En allerlei stemmen kon men hooren, hooge gilletjes en hijgend geroep. Soms klonk ineens er boven uit een naam die nôg luider werd geroepen. En tusschen al dat rumoer wandelden rustig de bovenmeester, de onderwijzer en tusschen hen in de onderwijzeres. De bovenmeester had altijd z'n handen op de rug, de juffrouw liep nooit zonder haar bruin leeren handtaschje, dat soms o zoo geurig rook van heel fijne eau de cologne en de onder-

https://achterderug.nl

wijzer hield meestal zijn linkerhand in de jaszak en in de rechter een pijp of sigaar. Niemand lette eigenlijk veel op de drie die zoo kalm door de drukte stapten en toch voelde je dat ze er liepen en je zorgde wel met hollen hen in een ruime boog te passeeren.

Boven dit alles scheen de blijde morgenzon.

In een hoek voor het plein school een groepje jongens saam.

Dat gebeurde soms meer, en dan was het zeker om een of ander schelmstuk op touw te zetten of een ander gewichtig ding dat veel overleg eischte.

Dat was ook nu het geval.

Midden in het groepje stond slimme Klaas, die eigenlijk Semme Klaas heette. Velen hadden diep respect voor hem, omdat hij over de breedste slooten sprong en 's winters over een laagje ijs schoot, zóó dun, dat achter elke stap een gat in 't ijs ontstond en omdat hij zelfs in de hooge dunne populieren klom, heel tot de kruin.

Maar slimme Klaas was heerschzuchtig en als iemand een prestatie verrichtte boven de zijne dan trachtte hij met behulp van zijn groote mond af te geven op zijn concurrent en behendig wist hij soms zooveel schijnredenen naarvoren te sleepen dat werkelijk in de oogen van anderen de daad van hun makker niet meer zoo groot leek en dan bleef slimme Klaas toch eigenlijk maar dè held.

Daarom mochten Wubbo en zijn vrienden hem niet.

„Daar komt hij al" riep er een en vol spanning keken allen naar de kant van de straat. Met een bedrukt gezicht kwam Aart van de postbode nader en in verwarde zinnen vertelde hij nu het verhaal, waarvan allen reeds hadden gehoord.

Wat was er gebeurd?

Toen hij boodschappen moest halen van de kruidenier had hij zijn kraai meegenomen op de schouder. Dat deed hij wel meer. 't Was een mooi dier uit hetzelfde nest als die van Wubbo. Zij beiden hadden tot dusver maar alleen meer hun vogel. Daardoor steeg hun bezit in waarde.

Terwijl hij even moest wachten op een klant die voorging was het gebeurd. De winkeldeur stond wijd open.

Met de rug naar de toonbank stond hij uit verveling wat te kijken naar de reclameplaten aan de muur. Hij kende ze alle: van V. S. pepermunt, van de Indiana-sigaren en zooveel meer.

Ineens gaf de winkelier een schreeuw en voor iemand het kon beletten pikte de vogel een dubbeltje van de toonbank en vloog naar buiten.

„Ik zal hem! Hier, dat leelijke ding!" schreeuwde de baas en stoof woedend naar buiten. Ook de anderen stormden naar buiten.

En ja, dat was nu het vreeselijke zie je,de rest werd niet precies bekend.

Dat weet alleen die driftige kruidenier, maar ze konden nog juist zien dat de vogel achter het huis een schuurtje binnenvloog en dat hij hem na rende. En toen hij even daarna terugkwam met een rood gezicht, snauwde hij tegen Aart: „Ziezoo, dat doet hij voor de tweede keer niet weer."

In zijn hand hield hij het dubbeltje en . . . de vogel kwam niet meer terug.

„Wat gemeen!" barstte Wubbo los.

„En ik zeg maar", meende slimme Klaas, „dat hij gelijk heeft. Met zoo'n kraai is niks overstuur, ben je nou." Daarop keerde hij zich tot Wubbo en duwde

GOEDE VRIENDEN

https://achterderug.nl

hem de woorden in 't gezicht: „Reken maar dat het beestje van jou ook wel op een of ander manier van de baan komt."

Luide klonk ineens de schoolbel. 't Was negen uur.

Onder 't gedrang naar binnen voelde Wubbo nog die woorden. Hij wist wel dat hij dit zei omdat de koster hem geen jonge vogel had willen geven, maar toch . . . 't was alsof die woorden bleven haken in hem en onder de les voelde hij ze almaar door . . . „dat beestje van jouw ook van de baan . . ."

Samen slenterden ze naar huis, Wubbo en Jaap.

Groote wraakplannen bedachten ze. Die oude kruidenier, die nare vent moest niet denken, zie je, dat de dood van zoo'n mooie kraai ongewroken bleef.

Wel tien keer waren ze van plan veranderd, want telkens weer waren ze op nog beter gekomen. Maar nog waren ze niet tevreden en de bewuste winkel naderde.

„Zeg Jaap, nou weet ik het. Die platen, die tegen de ruiten staan aan de binnenkant, die gaan we omgooien. Als je een beetje tegen de ruiten tikt liggen ze, fijn man."

„O ja, reusachtig! Of nee zeg, ik weet nu nóg beter, kijk, zie je daar om 't hoekje zijn fiets staan? Even 't ventiel los. . ."

„Ja, ja, o wat zal hij moeten pompen, ha, ha, en hij heeft al zoo'n rood gezicht!"

Een beetje onverschillig, met de handen in de zakken, stapten ze nader.

„Zeg Jaap, ik laat de banden leegloopen en jij uitkijken hoor!"

„Nee, laat mij 't maar doen, ik weet precies hoe 't moet. Als je 't te hard doet, suist het zoo."

Meteen ging Jaap kordaat naar de fiets en Wubbo vatte post. Twee punten moest je in de gaten houden: de winkeldeur en die van het schuurtje. Als uit een van die twee een gedaante kwam vliegen met een driftige roode kop, dan direct waarschuwen.

Zacht sissend liep de lucht reeds uit de band van het voorwiel, maar toen ook greep de schrik hem aan.

„Kom Jaap, kom gauw", riep Wubbo uit, net of Jaap soms van plan was nog langer te blijven. Alsof de grond hen onder de voeten brandde, holden ze weg en 't juichte in hen om de overwinning.

Maar 't duurde niet lang of ze minderden hun vaart en het gevoel van de overwinning verminderde ook. En na nog een eindje stonden ze elkaar in de gloeiende gezichten te kijken.

„D'r kwam toch niks aan wel?" vroeg Jaap.

„Nee, dat niet", bekende Wubbo.

„Had je me maar niet geroepen."

„Ja, maar die oude loopt hard!"

Dat vond Jaap ook en met verlangende blik tuurden ze beiden de stille dorpsstraat in. Nergens een mensch. Niemand had het dus gemerkt. Maar . . . een fiets heeft twee banden. O, als nu die andere ook nog gelukte, want nu was toch de wraak maar half.

Na kort beraad werd de terugtocht aanvaard. En hoe dichter ze bij de winkel kwamen, hoe spannender het werd. Immers nog steeds kon „de vent" komen als hij het had gemerkt. En toch waagden ze het nog eens. Die andere band ook nog.

Schoorvoetend naderden ze en nog was het heele dorp stil en verlaten. In de verte rammelde een boerenwagen. Midden op de straat lag de groote hond van de slager. En daar, om de hoek van de winkel, daar

https://achterderug.nl

Daar waren ze, de knuisten.

stond eenzaam de fiets. Het voorwiel drukte breed op de leege band, die in een groote kronkel onder de velg uitpuilde. Maar de achterband was nog hard en rond.

„Jaap, ik nou, jij oppassen", sprak Wubbo met gedempte stem en behoedzaam ging hij naar de fiets, bukte zich en terwijl z'n vingers beefden van angstige opgewondenheid, draaide hij het ventiel los.

't Lukte.

Een koel straaltje wind suisde tegen z'n handen. 't Begon al harder te suizen.

„Wubbo!"

't Was de alarmkreet van Jaap, en weg holden ze. O, de angst deed hen vliegen en toch was het of iets hun beenen remde, een vreeselijk iets dat hen stram wilde maken, 't was de vrees, de vrees voor de knuisten van „de vent".

Wubbo had 'm niet eens gezien, maar de razende angst deed hem alles vergeten. Eén ding zag hij in zijn zinnelooze angst: een knuist die hem greep.

„Wubbo, harder!" riep hijgend Jaap, die hem voor was. Toen ging een verlamming door zijn leden: zijn jas werd vastgegrepen. Daar waren ze, de knuisten.

't Was of hij door de grond zonk en of hij liep of neerlag, hij wist het niet meer. . . .

„Hè, dekselsche aap, hè . . . nou heb ik je, hè . . ." hijgend stond de kruidenier voor hem, „. . . hè . . . ké . . . reltje, nou heb ik je . . ." wild rukte hij aan Wubbo's schouders en hijgde en hapte met z'n mond als een visch in het water . . . . „hè, leert de meester jullie dat, zeg op . . . ."

En in zijn angst stootte Wubbo uit: „nee meester, nee, ik bedoel . . . au!" Na het woord meester kende de woede van „de vent" geen grenzen meer, hij duwde met de vuist tegen zijn schouder, gaf hem een pats tegen zijn gezicht maar toen ineens, met behendige sprong, dook Wubbo onder zijn armen uit en holde weer, ofschoon zijn zij hem stak en hij doodop was.

Maar „de vent" bleef staan, snakkend naar adem, met rood gezicht, midden op de weg. . .

Thuis gekomen vertelde Wubbo in geuren en kleuren het verhaal van de kruidenier en hoe fijn de lucht uit de banden liep en hoe hard ze konden loopen.

KOLIBRI'S

https://achterderug.nl

Doch moeder zei niet veel en toen eerst zag hij in haar donkere oogen, die hem zacht aankeken, een beetje bedroefd.

„'t Was toch niet zoo erg Moeder, van die fiets?"

„Dat had je niet moeten doen jongen, want dat was jezelve wreken en wraak nemen is zonde."

Maar Wubbo zag wel dat niet daarom alleen die oogen zoo naar hem keken en een vage vrees kwam bij hem op.

„Luister eens, m'n jongen", en moeder schoof haar stoel wat naar die van hem toe. Ineens vlogen hem de woorden weer door het hoofd „dat beestje van jou ook van de baan". O, nu voelde hij het komen. Of zou het nog erger zijn, vader geen werk meer of, ja nog iets ergers. Hij brandde van ongeduld, maar hield zich in.

„Je zult het wel verdrietig vinden Wubbo, maar je vogel heeft het ook wel een beetje verdiend. Je weet wel hè, dat vrouw Stoffer altijd haar waschgoed op hun bleekje neerlegt." Of hij dat wist. Vrouw Stoffer, dat was de vrouw van hun buurman, met z'n pet in de oogen en die loerende blik. Een vreemde beklemming drukte hem, 't was of het zweet hem uitbrak. Nu zou het komen. Met groote angstoogen luisterde hij.

„En nu heeft je vogel vandaag met z'n vuile pooten op hun waschgoed geloopen. Vrouw Stoffer is het vanmiddag alles komen vertellen, en toen haar man thuis kwam en het hoorde, was hij zoo kwaad en driftig, en toen heeft hij iets heel leelijks gedaan, m'n jongen, en nu zal je vogel wel niet meer terugkomen. . . ."

Moeder wou nog meer zeggen, maar Wubbo hoorde niets meer. Wild stormde hij de kamer uit, naar buiten, naar het paleis van Hans.

. . . in de keuken bonkte hij neer op een stoel.

En daar stond het mooie hok, het deurtje open en in het zand stonden nog de prenten van Hans, wel honderd, de eene dwars door de andere heen en het deurtje gaapte donker en o, daar had je 't nou, nou wàs zijn beestje van de baan. En dat had hij nu altijd wel gedacht dat die vent met zijn pet, die gluiperd, het zou doen. O, en waarom had hij dan toch ook niet

https://achterderug.nl

beter gezorgd dat het niet gebeurde. Misschien stond hij wel te loeren hoe bedroefd hij bij het hok stond, die gluiperd, ook dat nog.

Terwijl z'n lippen trilden, ging Wubbo weer in huis en achter in de keuken bonkte hij neer op een stoel terwijl groote tranen tevoorschijn kwamen. Eerst wilde hij niet huilen, wilde hij groot wezen, maar ze waren niet meer te keeren. Toen huilde hij zacht om zijn nameloos verdriet.

Dat was het einde van zijn prachtige vogel, zijn trouwe Hans en . . . 't was niet meer goed te maken, nooit meer.

's Avonds in de bedstee lag Wubbo onrustig te woelen. Hij dacht aan zijn arme Hans, aldoor dacht hij maar aan dat wreede. Later had moeder hem verteld wat hij gedaan had, en moeder kon zoo iets vreeselijks zoo heel voorzichtig zeggen, zóó dat het hem eigenlijk speet dat hij het met alle geweld had willen weten. Toen Hans weer even op buurmans erf liep had hij hem ineens gegrepen en toen zijn groote vingers stijf om zijn hals geknepen en na een kort poosje, na wat gefladder met de vleugels, was de vogel gesmoord. Een laf kunstje, zoo een dier te martelen. Je zou zoo'n vent toch. Als je hem nu met heel veel jongens ook eens in z'n gemeene nek greep tot zijn geniepige oogen van angst opensperden. Misschien begon hij ook wel met z'n armen te fladderen, ha, ha, met zijn lange grijparmen. Wraaknemen was zonde, zei moeder, ja en Wubbo wist heel goed dat het in de bijbel stond en al wat daarin stond was vast waar, ja dat wist hij wel, maar dit was toch ook zoo echt gemeen.

Hij kende heel veel verhalen uit de bijbel, maar het

was toch nooit gebeurd dat zoo'n mooie tamme kraai als die van hem, zoo maar, om niets eigenlijk, was vermoord. Toen met Elia of Elisa, wie was het ook weer, dat waren ook kraaien, maar die brachten de profeet eten. Zou dat nu heusch zonde zijn als je om zooiets wraak nam? Hij had toch straf verdiend? Als hij God nu eens bad om hem te straffen, dat bijvoorbeeld zijn huis afbrandde vannacht. Nee, dat toch niet, want vrouw Stoffer kon het niet helpen.

Met een wilde ruk draaide Wubbo zich om. Hoe laat zou het al zijn? Wat was het stil in de kamer. Die stilte was nu niet mooi en 't licht ook niet en die schaduwstrepen van de kralen ook niet.

„Wubbo, slaap je al?"

't Was moeders stem. Ze merkte wel dat hij niet kon slapen.

„Nee moeder!"

Toen kwam ze naar het bed.

„Heb je al gebeden, m'n jongen?"

„Ja — moeder", antwoordde Wubbo aarzelend. 't Was eigenlijk maar een opzeggen van woorden geweest.

„Heb je ook gebeden voor Stoffer?"

Dat was hem al te wonderlijk. Zonder verder na te denken antwoordde hij heftig: „Nee hoor, voor hem niet."

„Luister eens jongen" en zacht nam moeder zijn handen in de hare.

„Je houdt veel van Vader en van mij, hè? En je hield veel van Hans. En voor Hans heb je een mooi hok gemaakt. Dat deed je met plezier. Maar weet je wat nu veel moeilijker is? Dat is je vijanden lief te hebben."

„Ja maar Moe, hoe kan dat nu, die oogen dan en

https://achterderug.nl

die pet van Stoffer, en zoo, kun je daar dan ook van houden?"

„Weet je waarom Stoffer zoo kijkt, mijn jongen? Dat komt omdat de Heere Jezus niet in zijn hart woont. En daarom moeten we bidden, Wubbo, of de Heere Jezus ook Stoffer wil bekeeren en dan kun je ook van Stoffer houden."

Nu begon hij te begrijpen. En vanzelf sloot hij de oogen en zeide zachtjes: „Heer Jezus, woon Gij ook in Stoffer, dan kijkt hij niet meer zoo van onder zijn pet en dan kan ik ook van hèm houden en dan is het niet erg meer dat hij Hans heeft vermoord . . . . ."

Moeder keek naar hem en hij merkte het niet. Hij zag ook niet dat haar oogen vochtig werden en hij wist niet dat ze dacht aan het groote leven dat nog voor hem lag, voor haar kleine jongen.

Als eenzame wachters stonden de schaduwen van de kralen afgeteekend op het beschot. En één zoo'n groote wachter was door de halfgeopende deur de bedstee binnen gegaan, waar Wubbo lag, en stond daar op de witte wand, roerloos, en waakte. En aan zijn voeten sliep een held, Wubbo, de vriend van de zwarte koning.

REIGER OP ZIJN NEST

https://achterderug.nl

ANNIE VERSTEEG

EEN VERHAAL VAN TWEE JONGENS EN TWEE REEPEN CHOCOLA

Ik ga jullie een verhaal vertellen van twee vriendjes van me. De oudste is tien jaar en heet Dirk, de jongste, dat is Dirk zijn broertje, — heet Keesje en is vijf jaar.

Ze wonen in Rotterdam, in een straat dicht bij de Goudsche Singel. Ik zeg natuurlijk niet precies wáár, en ook niet het nummer van hun huis, want anders denk ik, dat jullie ze zoudt gaan opzoeken en dat mag niet.

Maar als je soms op straat een jongen tegenkomt met rossig haar, die een groene ijsmuts draagt, en die een broertje aan z'n hand mee trekt, dan moet je maar denken dat dat Dirk is. Want Dirk z'n moeder heeft niet veel geld — en zoolang Dirk z'n groene muts, die zijn tante Bets eens voor hem gebreid heeft, nog niet versleten is, krijgt hij geen pet zooals de andere jongens.

Dirk en Keesje loopen veel op straat. Dat komt zoo:

Dirk z'n vader is ziek. Al een héele tijd. In de fabriek waar hij werkte, is een ijzeren staaf op z'n been gevallen. Nu ligt hij thuis in bed. Hij is ook al in het ziekenhuis geweest. En nu hij weer thuis is, komt de dokter nog telkens kijken.

Daardoor komt het dat moeder weinig geld heeft. Want een ziekenhuis en een dokter zijn dúúr.

Als Dirk thuis komt uit school, staat Keesje meestal voor 't raam hem op te wachten.

Dan bonst hij met zijn vuistjes tegen 't venster, en schreeuwt: „Dirk! Dirk!"

„Ssst" zegt moeder, „je maakt vader wakker."

Om kwart over vier, als Dirk er is, is moeder meestal erg moe. Heel de dag heeft ze gewerkt, en vader verzorgd en op Keesje gepast.

Want Keesje is een lastig heertje. 't Wordt tijd dat ie naar school kan gaan.

En als Dirk in de kamer komt zegt ze: „Neem Keesje maar even mee, en gaan jullie maar wat op straat spelen."

Ze denkt: dan kan ik tenminste rustig bij 't eten blijven en heb geen last van de jongens.

Prettig vindt Dirk dat niet. Toch neemt hij Keesje, die staat te trappelen van plezier, maar mee. En dan loopen ze op straat. Als 't markt is, is 't erg leuk op de Goudsche Singel. Bij alle kraampjes staan ze te kijken met wijd open oogen. Er is een kraam, waar prachtige zijden stoffen worden verkocht door een dikke juffrouw, die groote oorbellen in haar ooren heeft. Als ze haar hoofd beweegt, schitteren de oorbellen.

Er is een kraam waar 't zóó lekker naar poffertjes ruikt, dat ze maar gauw doorloopen, anders voelen ze hun leege maag zoo kriebelen. Tusschen de menschen dóór, dringen ze vlak vooraan bij een sigarenkoopman, die zulke grappige dingen zegt, dat alle menschen schateren van 't lachen. Dat is wât gezellig, al die vroolijke gezichten om je heen.

Toch blijven ze niet zoo lang weg, want 't is in de

IN VOLENDAM VOETBALLEN ZE OOK!

https://achterderug.nl

donkere dagen voor Kerstmis, en dan regent 't bijna elke dag. Als twee paardjes, die de stal ruiken, hollen ze hun eigen straat in en stommelen ze hun trap op.

Nu is 't Kerstvacantie geworden. Moeder heeft 't nog drukker, omdat Dirk ook de heele dag thuis is. Iedere morgen komt de dokter naar vader kijken.

Juist de laatste dag dat ze school hadden, is 't gaan vriezen. IJs in de Kerstvacantie, wàt een feest.

Maar niet voor Dirk. Als de jongens tegen 'm zeggen: „jò, ga mee ijssie piepen", dan moet-ie net altijd met Keesje wandelen. En Keesje sjokt met een natte neus en rooie ooren met hem mee, als een trouw hondje.

't Is veel te koud om op de markt te blijven staan. Gelukkig, één vriendin hebben ze. Oók een vriend. Dat zijn juffrouw Meyer en haar man. Die hebben samen een kruidenierswinkel. Allerlei heerlijks kun je er krijgen. De menschen, die op de markt koopen, halen er broodjes, die juffrouw Meyer smeert en belegt.

Die eten de menschen dan in de winkel op. 't Is er daarom altijd prettig. De menschen hebben nooit haast en juffrouw Meyer maakt met iedereen een praatje, terwijl ze de zakken afweegt in de groote glimmende weegschaal. Haar man staat worst te snijden aan een machine. Zoo is 't elke dag. Soms komt een van hen tweeën naar buiten en stopt hen wat toe, een plakje leverworst of een klont suiker. Eigenlijk is juffrouw Meyer nog een heel klein beetje familie van moeder, maar zóó ver, zóó ver, dat ze niet eens meer nicht en neef zeggen, maar meneer en juffrouw. De laatste dag voor Kerstmis was 't erg druk in de winkel. De ruiten stonden vol bloemen, en er was voor Dirk en Keesje nog maar een klein gaatje om door naar binnen te gluren.

Opeens komt juffrouw Meyer naar buiten. Ze heeft hen gezien. „Jongens," zegt ze, „jullie moeten nu naar huis gaan, maar kom om half één terug, dan krijg je wat lekkers van me."

Dirk en Keesje hollen weg naar huis om 't aan moeder te vertellen. En prompt half een staan ze bij juffrouw Meyer in de winkel.

Ze mogen mee naar de achterkamer. En daar, o wat heerlijk, ze kijken elkaar aan met glinsterende oogen, daar schept juffrouw Meyer uit een pan voor allebei een reuzen bord erwtensoep. Ze willen zoo wel beginnen.

„Wacht even," zegt juffrouw Meyer, „eerst bidden."

Bidden, denkt Dirk, wat is dat? Maar dan doet juffrouw Meyer haar oogen dicht en haar handen samen, en praat tegen iemand dien ze niet zien, want er is verder niemand in de kamer; meneer Meyer helpt de klanten in de winkel.

„Heere, zegen deze spijs, om Jezus wil, Amen," zegt ze.

Dirk is er een beetje stil van. Hij begrijpt 't niet. Keesje begint heerlijk van zijn soep te smullen.

Als ze weggaan heeft juffrouw Meyer nog wat moois voor hen.

't Is een plaat waarop een paar arme herders staan met schapen er bij. 't Is nacht, want overal is 't donker. Alleen midden op de plaat een prachtige witte gestalte, met vleugels. Die gestalte zegt wat tegen die arme menschen.

Wat hij zegt staat onder op de plaat.

Daar staat:

„Ziet, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk dat U heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere."

Dirk vond de plaat zoo mooi, dat-ie bijna vergeet,

https://achterderug.nl

juffrouw Meyer er voor te bedanken. Als hij thuis komt, hangt hij hem dadelijk boven zijn bed. 's Avonds als hij

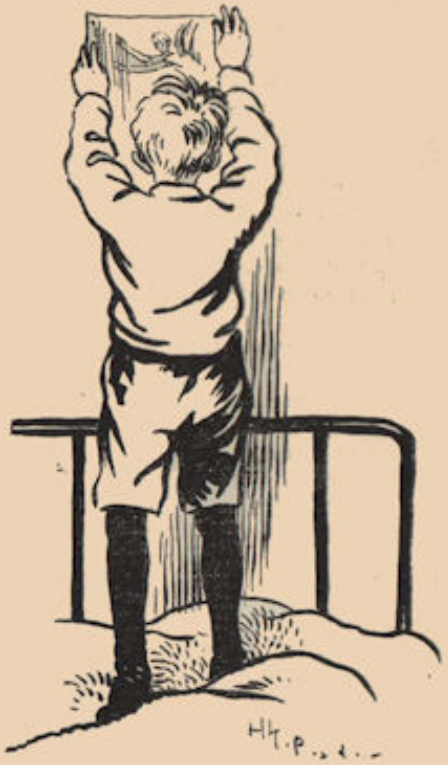

...hangt hij hem dadelijk boven z'n bed.

gaat slapen, is 't laatste lichte plekje dat-ie nog ziet, 't witte gewaad van de engel.

Als-ie opstaat, 's morgens, ziet-ie de engel dadelijk.

Die herders zijn maar arme gewone menschen, net als hij een arme jongen is. Hij wou, dat er ook bij hem eens echt een engel kwam.

Kerstmis gaat voorbij — en Oud- en Nieuwjaar gaan voorbij — —

Vader blijft maar ziek. Dirk kan maar niet laten aan die plaat te denken. Hij hoopt nog maar steeds dat een engel hem verschijnen zal.

Hij weet preciés, wat de engel zal zeggen: „Zie, ik verkondig u groote blijdschap, dat heden vader beter wordt," óf „dat heden moeder een portemonnaie vol geld vindt".

Want wat op die plaat staat, begrijpt hij niet. Wie is dat, de Zaligmaker, welke is Christus de Heer?

En 't blijft maar vriezen. Bij juffrouw Meyer zijn de ruiten nu heelemaal bevroren. Er is geen markt.

Dirk en Keesje gaan nog maar eens op 't ijs kijken. Zelfs de groene ijsmuts is niet warm genoeg voor Dirk zijn ooren en Keesje huilt van de kou. 't Is een wonder, dat z'n tranen niet bevriezen. Z'n heele gezicht is nat.

Op 't ijs zwieren de dames en heeren voorbij. De baanvegers hebben 't druk, maar ze verdienen ook veel.

Opeens zien ze meneer Meyer staan. Hij is met een groote mand naar 't ijs gekomen. Die mand ligt vol met reepen en rolletjes pepermunt en polkebrokken.

„Zoo jongens," zegt meneer Meyer, „komen jullie me helpen?"

Dirk kijkt naar de mand. Z'n maag is erg leeg. Hij heeft wel een boterham gehad, maar die was heel dun. 't Stuk, dat verdeeld werd tusschen vader, moeder,

LICHTE BRIES

https://achterderug.nl

Keesje en hem had hij alleen wel op gekund, want hij is een Hollandsche jongen met een echte Hollandsche maag.

Daar komt een mijnheer aanrijden. Hij staat stil en koopt een doosje sigaretten. Vlug laat hij 't geld in meneer Meyer z'n hand glijden en meteen schiet hij weer weg.

Meneer Meyer kijkt in z'n hand en ziet dat er een verkeerd dubbeltje bij is, een Oost-Indisch dubbeltje.

„Pas even op de mand, Dirk", zegt hij, „'k haal hem nog wel in." Nu staan Dirk en Keesje samen bij de mand.

Opeens steekt Dirk z'n hand uit — niemand ziet 't — en neemt twee dikke meco-reepen uit de mand. „Hier, Kees," fluistert hij, „steek in je zak, gauw."

Als meneer Meyer terugkomt, ziet hij niets.

Dirk en Kees gaan vlug verder. Keesje eet lekker z'n reep op, die Dirk hem gegeven heeft, hij is nog zoo klein.

Maar Dirk schaamt zich. Hij trekt 't papier van z'n reep en bijt er een stukje af. Maar 't smaakt hem niet. „Nou ben je een dief", denkt hij. Wat moet-ie doen? Teruggaan en 't vertellen?

Dat durft hij niet. Als ze hun straat inkomen, komt juist Juffrouw Meyer hun huis uit. Ze heeft wat lekkers aan Vader gebracht. Nu staat ze in de deur nog even met moeder te praten. Dirk wil haar gauw voorbij loopen. Hij heeft een vuurroode kleur.

„Jongen, wat doe je raar," zegt juffrouw Meyer, en ze houdt hem vast bij z'n arm. Ze denkt zeker dat hij verlegen is.

„Is 't morgen je laatste vacantiedag? Dan mag je morgenmiddag nog een keer bij me op visite komen, hoor!"

„Hier Kees" fluisterde hij.

„Graag, juffrouw," zegt Dirk, maar dan holt hij naar boven.

Aan tafel denkt Moeder: Dirk is zeker ziek, hij moet maar vroeg naar bed.

Keesje vertelt niets van de reepen.

Als Dirk in z'n bed ligt, moet hij huilen van spijt.

https://achterderug.nl

Hij durft niet naar de engel te kijken. Bij hem zal nooit een engel komen, zoo'n slechte jongen. Eindelijk denkt hij: 'k heb nog mijn reep, die zal ik teruggeven.

Hij steekt z'n hoofd onder de dekens, zóó schaamt hij zich, dat hij gestolen heeft van die aardige meneer Meyer.

De volgende dag gaan Keesje en Dirk naar juffrouw Meyer. Ze zitten weer in de achterkamer en ze krijgen een kopje warme thee en een koekje er bij. Er zijn niet veel klanten in de winkel, daarom komt meneer Meyer ook even in de kamer.

„'k Begrijp 't maar niet," zegt hij, „gister kwam ik twee reepen te kort. Jullie zijn toch aldoor bij de mand gebleven, nietwaar jongens?"

Dirk zegt niets. Z'n hand gaat in z'n zak. De reep, met het rare afgebeten stukje en 't zilverpapier, dat gescheurd is, komt tevoorschijn.

Niemand zegt wat. Dirk kijkt heel beschaamd. Ineens komt er een rare snik uit z'n keel. Keesje begint te huilen.

Juffrouw Meyer kijkt heel bedroefd.

Wat zal ze doen? Zal ze hem een draai om z'n ooren geven?

Nee.

„Dirk," zegt ze alleen. Haar stem klinkt verdrietig.

„Dat valt me van je tegen, kerel", zegt meneer Meyer. „Waarom deed je dat?"

Nu moet 't hooge woord er uit. 't Spijt hem zoo, hij had zoo'n trek, hij zal 't nooit weer doen. Heusch nooit weer.

Z'n tranen zijn gedroogd, hij kijkt meneer Meyer eerlijk aan. Hij is echt van plan, 't nooit meer te doen.

„Weet je wat, Dirk," zegt Juffrouw Meyer, „we zullen aan de Heere Jezus vragen, of hij 't je vergeven wil." En dan vertelt ze van de Zaligmaker, die als een kindje in Bethlehem werd geboren.

Nu begrijpt Dirk ineens wat de Engel zei op de plaat.

Weer bidt juffrouw Meyer met hen. En dan voelt Dirk zich heerlijk verlicht.

Nu komt nog 't allerheerlijkste. Meneer Meyer gaat naar hun huis om te vragen, of ze mogen blijven eten.

Alles is nu weer goed!

Ze hebben hem z'n kwaad vergeven. Nu kan hij weer blij zijn.

Als hij 's avonds in bed naar de engel kijkt, verlangt hij er niet meer naar, dat een engel hem zal verschijnen, maar diep in zijn hartje leeft de blijdschap, omdat hij nu weet, dat de Zaligmaker hem heeft vergeven.

https://achterderug.nl

F. POLEY-SCHEELE

JANNEKE'S GEHEIM

Janneke had een geheim.

Ze was nog maar zeven jaar, maar haar heldere, wijze kijkers deden je dadelijk gelooven, dat ze een bij-de-handje was en in staat een geheim te bewaren.

Als ze 's morgens naar school ging, met langs haar blinkend gewasschen snuitje de twee stijve, wippende vlechtjes, en haar klompjes, die zoo vlug klepperden over de straatsteenen, dan moest je warempel eens even omkijken en je dacht onwillekeurig: Wat een leuk ding!

Ze keek je vrijmoedig aan en was altijd gereed om tegen je te lachen. Trouwens, de appelroode wangetjes en de twee guitige kuiltjes daarin, waren op zichzelf al een lach.

Ze kon ook flink boodschappen doen voor moeder en ze liet zich nooit wat verkeerds in de handen stoppen.

Maar nu had ze een geheim, waarvan haar dagen vervuld waren, en 's avonds sliep ze er geregeld mee in.

En als ze 's morgens wakker werd, moest ze eerst een groote angst overwinnen, want elke morgen was ze bang, dat iemand haar mooi geheim ontdekt zou hebben.

Als een veer sprong ze op, deed haar bontgebloemde nachtjaponnetje uit en liet het frissche water over haar gezichtje plassen — goed doen, zie je, want moeder moest je altijd nakijken.

https://achterderug.nl

Dan floepte ze haastig rokje en jurkje over het hoofd en rende naar beneden.

Daar waren de oudere broer en nog twee kleinere zusjes meestal al aan hun boterhammen bezig, want het werk op de hoeve vroeg vele handen en de huishouding liep in de Meimaand wel eens een beetje in de war, omdat moeder dan zelf ook meehielp in karnhok of keuken, en de meiden naar het veld waren. Maar Janneke was te ongeduldig om rustig aan haar boterhammen te beginnen! Dié kwam later aan de beurt!

Ze liep, schijnbaar achteloos, over de hoeve rond te dwalen, maar slenterde niettemin steeds naar hetzelfde plekje waarheen haar snelle gedachten al vooruitvlogen.

Achter de kleine schuur, waar wat oude landbouwwerktuigen geborgen werden en een wagen, die maar zelden meer gebruikt werd, stond een groote houtstapel. Daar had Janneke langen tijd geleden eens stokken uitgetrokken om mee te spelen. Het was een heele opening geworden en opdat Vader het niet zoo gauw zien zou, had ze er losjesweg een paar knuppels voorgelegd.

En warempel, nu had de blinde kip dit holletje „ontdekt" en had er haar eieren in gelegd.

Dertien groote eieren! En niemand wist het. Niemand wist ook, waar die arme, blinde kip gebleven was. Moeder dacht: doodgebeten door een rat of een hond. Vader dacht: gestolen door landloopers. Eerst had Janneke het erg naar gevonden; de blinde kip was onder de paar honderd hoenders haar lieveling, alleen omdat ze blind was.

Ze had haar gewend uit haar hand te pikken en als ze wou, liet zij zich gewoon in haar armen dragen als een stuk speelgoed.

Toen de kip gemist werd, had ze hem dagenlang gezocht, zonder te vinden, maar toen ze voor haar spel weer wat stokken noodig had en naar den houtstapel ging, had ze de kip plotseling ontdekt.

. . . . had ze de kip plotseling ontdekt.

Ze lachte hardop en er vloog een gloeiende kleur over haar wangetjes, maar ze lei plots de vinger voor de mond en zei bij zichzelf: „Tegen geen mensch vertellen! Kipje is nu van mij alleen. Ik weet het plekje waar zij verloren eieren gelegd heeft en ik zal elken dag eten brengen. En als de kuikentjes uit zijn . . . . o, jonges! wat zal moeder kijken!"

Zoo had ze dagenlang voor de kip gezorgd, onbespied. Ze kon zich zóó argeloos voordoen als er over

https://achterderug.nl

de blinde kip gepraat werd, dat niemand er iets van merkte. Telkens wipte ze even de schuur binnen, nam een paar handen vol eten in haar opgeslagen schortje en liep met een omweg naar de houtstapel.

Elken morgen dacht ze: nu zullen de kuikens uit zijn, maar nog steeds was de kip geduldig aan het broeden en pikte gulzig het graan en de mais uit haar hand.

Altijd verbeeldde ze zich, dat die blinde kippenoogen haar dankbaar aanzagen, en ze sprak honderd lieve woordjes tot het arme dier en lachte hem toe en vleide net zoo lang, tot een gedempt klokken, diep in d'r strot, in de kippentaal vertelde, dat zij haar toch heusch erg dankbaar was.

Ze vischte van minuut tot minuut uit, waar haar broer Wannes gezeten had, bang als ze was, dat hij de plaats van haar geheim te weten zou komen.

„Hoe laat ben je uit school gekomen? Eerst je strafwerk gemaakt? Ben je met Jan van den bakker brood weg wezen brengen? . . ."

O, zie je; als hij maar uit de buurt van haar geheim bleef! Liepen de kleine kinderen over het erf en kwamen ze te dicht in de buurt van de kleine schuur, dan verzon ze haastig een spelletje of een boodschapje, dat hen uit die richting wegdreef.

Maar o, die ouwe Kees! Daar ijsde ze gewoonweg voor! Die wou alles maar opruimen en opknappen en netjes hebben. Dat môest van vader. En als Kees dan zoo over 't erf liep te sjouwen en hij borg tuig of andere dingen in de oude schuur, dan ging haar felle aandacht hem bij elke beweging na, òf hij toch niet per ongeluk de kip zou zien als hij achter de schuur omliep, of haar zou hóóren.

Massa's eten bracht ze tenslotte, opdat de kip geen leven zou maken van honger.

Dringend informeerde ze bij moeder, hoe lang precies een kip op haar eieren zat.

„Eén en twintig dagen," zei moeder, maar ja, zij kon natuurlijk niet precies weten, hoe lang het beest daar al zat, vóór ze haar vond.

Op school was ze soms heelemaal vergeten, waar de juffrouw over praatte, zoo gevangen was ze in haar gedachten. Als de kuikentjes er straks eens waren?

Na schooltijd vlóóg ze naar huis en Kobus, de knecht, die haar met twee paarden van den smid voorbijging, was verwonderd over haar haast. Anders zat ze zoo graag eens even op de makke bles z'n rug en nu kéék ze er nauwelijks naar.

„Janneke, wat hei je haast!" riep hij, „mot je niet op de bruine as tie van de smid komt?"

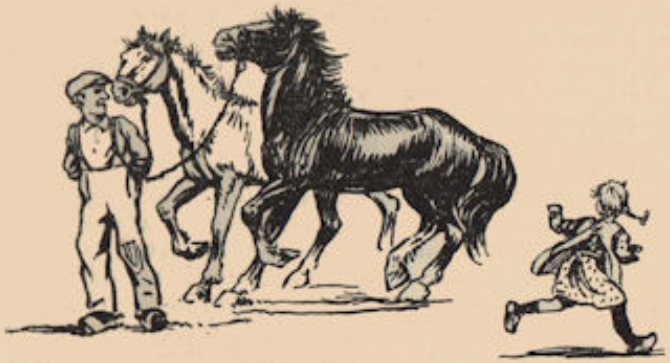

„'k Hê gin tied — merge Kobus!"

https://achterderug.nl

Bijna had ze Kobus gevraagd: „Weet je iets van de kuikentjes?", maar ze bedwong zich nog net intijds en zei lakoniek: „'k Hè gin tied — merge Kobus." En weg klip-klepte ze op haar rappe voeten.

Even naar moeder om een „babbelaar", dat was de gewoonte, wanneer ze uit school kwam.

En dan . . . . hè, nou duurde het zeker meer dan zestien dagen, en ze werd bijna ongeduldig van 't wachten. Véél langer zou ze haar geheim niet meer kunnen bewaren. Ze stond op de stoep van de keet, waar moeder aan het spekpannekoeken bakken was, voor 't middagmaal. Dine, de kleine meid, kwam net uit de schuur met een bak en een schepper om de kippen te voeren. „Mag ik?" schooide ze Dine.

De meid gaf haar den schepper en Janneke zwaaide het voer in de rondte, zoodat in minder dan geen tijd onder oorverdoovend gekakel een ongetelde bende kippen op de smalle plaats tusschen schuur en keet rond liep en fladderde.

Ze lachte om hun druk lawaai en hun gulzigheid en ze hoorde moeder tegen Wannes zeggen: „Die blinde kip hebben we toch maar nooit gezien, hè?"

Och gunst ja! hàár kip! En als Dine naar de pomp draaide om de waterbak voor de kippen te ververschen, zwaaide zij snel een paar scheppen voer in haar schortje en verdween ongemerkt achter de oude schuur.

De zon scheen lekker in haar bloote halsje en de lupinen en muurbloemen, die hier in 't wilde opgeschoten waren, roken heerlijk. Janneke merkte dit wel even op, terwijl ze lokkende geluidjes voor de kip maakte en hem bedelde, een klein beetje naar voren te komen. De zon scheen vlak in het holletje en kijk nou, wat deed die kip gek!

Zij rees op van haar eieren en rekte zich de pooten. Toen kakelde zij zóó luid, dat de schrik haar om het hart sloeg. Had ze ouwe Kees niet in de schuur gehoord? Ach! en dan zou hij nu haar geheim weten! En de kip? Kijk nou! Klok . . . klok . . . klok en zij stapte parmantig tot op de voorste stokken, waarmee ze haar holletje onzichtbaar gemaakt had.

Eén ei ging open . . . twee . . . vier . . . och! en wat een schatten van kuikens! Een vlokje geel dons met twee gele pootjes en een klein kopje, dat verwonderd ronddraaide. Janneke klapte in de handen en lachte luidop. Ze sprong en danste en maakte de gekste grimassen van louter opwinding. . . En dat wist zij alleen! Al die kuikens! Wat zou moeder kijken!

De blinde kip deed zich te goed aan het gevallen voer en van zotheid en uitbundigheid wist Janneke niet meer hoe ze zich bewegen en in de handen knijpen zou.

Een uurlang bleef ze bij de houtstapel en ze hoorde moeder zoeken en roepen over het erf en ze wist de spekpannekoeken wachten op haar bord, maar ze vergat alles voor haar kuikens.

Dat had zij gedaan!

Lientje en Antje zouden de kip bang gemaakt hebben en verjaagd en Wannes zou er stellig met steenen naar gegooid hebben, maar zij had hem eten gebracht en het nóóit vergeten.

De kip was weer in het holletje gegaan en verzamelde de gele donsjes onder haar vlerken.

Een poosje liet ze haar stil begaan, maar toen begon ze aan de schooltijd te denken.

't Jonges! en ze moest nog heelemaal gaan eten! Maar ze kòn niet weg van haar geheime schat, nu het

https://achterderug.nl

geluk van de kuikentjes zoo dichtbij was!

Met haar liefste geluidje lokte zij de kip — het hielp niet. En wijs dacht ze: maar nu heeft zij niet op eitjes te passen; het zijn nu haar kindertjes geworden!

Plotseling staat de kip weer overend. Haar blinde oogen, glansloos, rollen schuw en zij maakt vreemde, klokkende kakelgeluidjes.

Dan springt zij van den lagen mutsaard af en dertien gele vlokjes volgen haar.

. . . . en dertien gele vlokjes volgen haar.

Het jubelt in Janneke! Eindelijk! Mijn kuikens! Ze lokt de kip met haar gele stoet van achter de schuur naar de keet en hoort 't eerst van al moeder mopperen over haar wegblijven. „'t Stoute ding," zegt moeder, en tegelijk verschijnt ze in de deur van de keet om het „stoute ding" nog eens te zoeken.

„Moeder!" schreeuwde Janneke, „de blinde kip, en ik wist het! Ik heb 'r gevoerd en op 'r gepast!"

Moeders groote, blij-verwonderde oogen!

Dié zag Janneke natuurlijk wel, maar ze zag niet die blije gedachte, die daar inéens moeders hart vol zon zette . . . . .

En niet die fluweelen streeling van moeders liefde over haar kleine kinderhoofd: jij zult een vrouw worden, die er wezen mag . . . . . klein ferm ding. . . . .

Ze zag alleen maar moeders blij gezicht en haar overstroomende goedheid voor dat teere, jonge leven. En: „Jij, Janneke, heb jij dat altijd geweten? Nou, dat was een prachtig geheim, hoor!" zei moeder.

Janneke was dien middag op school zóó trotsch, of ze de kuikentjes zelf gemaakt had en ze blufte tegen het andere meisje in de bank: „Ik heb kuikentjes van mezelf."

https://achterderug.nl

C. GILHUIS

DE WONDERBEER!

Naar een Duitsche sage

't Is heel stil in 't groote bosch. Dat heeft de sneeuw gedaan.

Over alle dingen heeft ze haar dikke witte kleed gelegd. De harde grauwe grond zit er diep onder, en 't groen van boomen en planten ook. Alle geluiden blijven in de zachte sneeuw hangen. Dáárom is 't zoo stil.

Alleen de vogels maken angstige geluiden. Ze kunnen geen voedsel vinden. Was die dikke laag sneeuw maar weg . . !

Ver weg, diep in 't bosch, huilen de wolven. Ze hebben óók honger en roepen om eten!

Ginds steken een paar zwarte takken uit de witte sneeuw omhoog. Soms bewegen ze eventjes . . . want ònder die takken houdt Bruin de Beer zijn winterslaap.

Laat ze daarboven maar roepen om eten, ik heb nog niks geen honger, ik blijf hier lekkertjes in mijn hol, dacht de Beer. Waarom eten die andere dieren zich óók niet dik en gaan dan slapen, de heele winter, net als ik?

Vergenoegd draait de beer zich om in zijn warme nest en doet zijn oogen weer dicht. Net als een kindje

in een groot, warm bed, knuffelt hij zich lekker in.

Maar . . . al heeft hij zijn oogen dicht, al slaapt hij, tòch hoort hij àlles. Als de grond maar even trilt, omdat er een hert of wolf langs zijn hol loopt, richt de beer zijn kop op. Als er immers gevaar is! . . .

Maar er is nu geen gevaar.

Alles is stil. De beer slaapt.

Maar wat is dàt?

Hoor! Stemmen, ver weg achter in 't bosch.

*Menschen*stemmen zijn 't! En ze komen dichterbij, want ze worden duidelijker.

Ha! kijk daar heb je ze al! 't Zijn jagers. Op hun vlugge paarden draven ze in een witte wolk sneeuw tusschen de boomen door. Hoog stuift de sneeuw op, als de paarden hun hoeven in 't blanke wit slaan. Die jagers lijken wel kerstmannetjes. Ze zitten heelemaal onder de witte vlokjes, van hun ooren af tot hun voeten toe.

Maar dàt hindert hen niet. Als ze maar jagen kunnen.

„Ha, vooruit maar paardje, stuif er maar op los," roepen ze, en voort, voort gaat het, de witte velden over.

Alle dieren die ze tegenkomen zullen ze doodschieten.

Met een ruk trekt Bruin z'n kop op.

Wat is dat. Hoor 's, zoo'n lawaai!

Paardengetrappel?

O, hij begrijpt 't al. 't Zijn de jagers. Zijn vijanden, zijn *groote* vijanden.

Hij kent ze wel, die twaalf mannen, die nu naar zijn hol toekomen. Hij heeft ze al eens eerder ontmoet. Hoe zou hij dat kunnen vergeten! Aan zijn linkervoorpoot kan hij het immers iedere dag lezen? Die poot

DE STEEN IN DE KERKSTRAAT TE OLDENZAAL

https://achterderug.nl

is *mank*. Dat hebben *die* jagers gedaan.

Als ze hem nu in dit hol vinden? Dan schieten ze hem met z'n twaalven dood.

Weg, hier vandaan! voor ze bij me zijn, denkt de beer. En nèt als de jagers vlak bij hem zijn, breekt de beer door de takken die hij over zijn hol gelegd had,

Maar de beer draaft ongestoord verder.

heen! Zoo gauw hij kan, hinkt hij weg door de witte sneeuw.

Even hebben de jagers hun paarden ingehouden! Is dat schrikken! Waar kwam 't beest zoo opeens vandaan?

„Schiet h'm" roept één der jagers en pang, pang, pang!! klinkt 't door 't straks nog zoo stille bosch. De kogels sissen om de beer heen.

Nog meer knallen, nog meer kogels.

Maar de beer draaft ongestoord verder. 't Lijkt wel of de kogels hem niet dûrven raken.

Al dravende loopt hij de jagers al verder vooruit. Heel ver weg verstopt hij zich in een kuil onder een holle boom. Dan kunnen de woedende jagers hem niet meer vinden . . .

De volgende dag blijft de beer ronddwalen in het groote bosch. Zijn hol durft hij niet meer ingaan. 't Hoefde eigenlijk ook niet, 't werd toch gauw weer lente en voorjaar.

Elke dag wordt zijn speklaag dunner en nu hij er al een heele winter op geteerd heeft, krijgt de beer honger.

Zoo gaat hij er op uit om eten te zoeken.

Planten en groen zitten nog diep onder de sneeuw. Alleen op de boerderijen is wat te krijgen.

Daar leven kippen, konijnen, lammetjes en andere dieren.

Als 't donker geworden is, sluipt de beer op z'n buik onder de heggen door de tuinen in, en rooft er weg wat hij maar te pakken kan nemen.

„O, jagers, jagers, help ons toch, schiet die beer toch dood," roepen de arme boeren. Al hun kippetjes en schaapjes gaan er aan!

De jagers komen! Ha, nú zullen ze die beer dan wel 's even schieten!

https://achterderug.nl

Op handen en voeten sluipen ze 's nachts om de boerderijen heen. Achter dikke boomen loeren ze in 't donker en luisteren ze scherp of ze de beer niet hooren. Hun geweren hebben ze stevig in hun vuisten!

Laat hem maar komen, ze zullen hem raken hoor! Maar de beer ziet die sluipers wel en die neergehurkte mannen.

Heel voorzichtig komt hij aansluipen. Zijn buik trekt een breede baan in de sneeuw. En dan . . . als hij vlak bij de jagers is, schiet hij ruts! langs hen heen het boerenerf op; kaapt daar wat weg en verdwijnt in 't donker.

De jagers springen op!

Pang, pang, pang!! klinkt 't van alle kanten.

Niemand heeft de beer geraakt.

Doodstil is 't nu opeens weer.

De hooge boomen ruischen zacht heen en weer, alsof ze de jagers zachtjes uitlachen.

De jagers worden een beetje bang.

't Is ook zoo koud en stil en . . . donker . . .

Zoo gaat 't nu iedere nacht.

De jagers schieten telkens mis. Niemand kan de beer raken.

Dan zegt Roodbaart, de dapperste jager, fluisterend: „'t Is een *wonder*beer!"

De andere jagers knikken, ja dat is 't! Ze weten wel wat dat is, zoo'n wonderbeer. Een wonderbeer kun je *nooit* raken met een *gewone* kogel. Wèl met een *zilveren* kogel. En die zilveren kogel moet je maken boven in de toren, als de maan schijnt. Ook mag niemand 't weten dat je in de toren bent!

Nee, dan zullen de jagers maar naar huis gaan. Zóó'n

kogel hebben ze toch niet!

De volgende dag vertellen ze aan de boeren dat je die beer niet kunt schieten omdat het een *wonder*beer is! . . . .

Roodbaart, de felle jager, bromt in z'n baard.

Hij is boos.

„En toch zal ik hem neerschieten!" stampvoet hij dan opeens. „Ik alleen. Ik heb immers altijd alle beren kunnen raken, déze wil ik ook raken!"

Die avond, als 't donker geworden is en de maan helder door de kale boomen schijnt, stapt Roodbaart stilletjes zijn huis uit. Niemand mag het weten.

Hij gaat zoo'n zilveren kogel maken boven in de toren.

En dan! . . . dan zal hij 't beest neerschieten. Dan zullen de menschen weer zeggen: „die Roodbaart, dat is nog eens een jager!"

Als alles nu maar goed gaat!

Eén ding is erg vervelend. Hij weet niet hoe hij in de toren moet komen. Die zit op slot. De sleutel durft hij aan de koster niet te vragen, want niemand mag het immers weten dat hij de toren op wil.

Al denkende hoe hij nu ongemerkt in de toren kan komen loopt Roodbaart door.

Tusschen de boomen begint hij al een zwart gevaarte te zien: de toren! Die brug nog over en dan is hij er.

„Au, help, help; néé, néé!"

Wat was dat?

O, kijk ginds op de brug. Een groote, sterke vent houdt daar een klein mannetje boven 't water en roept: „als je 't niet doet, laat ik je vallen!" 't Kleine ventje spartelt en roept om hulp, maar zegt toch dat hij het

SPERWER

https://achterderug.nl

niet doet!

„Alla, wat moet dat daar!" roept Roodbaart barsch. De groote vent zet het kleine mannetje verschrikt op de grond en maakt dat-ie wegkomt.

Als Roodbaart op de brug komt ziet hij wie het zijn. Het kleine mannetje is de organist en die daar wegloopt is de koster van de kerk.

Nu weet Roodbaart óók wel waarom de koster de organist in 't water wilde gooien. De koster wil graag trouwen met 't aardige lieve zusje van de organist. Maar die wil het niet hebben. Dat zusje mag niet weg. Het moet bij hem blijven en voor hem wèrken. Heel *hard* werken.

De organist valt voor Roodbaart neer en zegt dat hij zijn leven gered heeft. Dan vraagt hij of de jager soms even met hem mee wil gaan naar zijn huis een kop koffie drinken. Dat doe ik! denkt Roodbaart. De organist heeft immers ook een sleutel van de kerkdeur. Als hij die 's weg kon nemen! Zoo gaat hij met de organist mee.

Als ze in de huiskamer zitten, komt er heel zachtjes een knap meisje binnen. De zuster van het kleine organistje. Ze heeft tranen in de oogen. Ze heeft 't ook zoo slecht bij haar gierige broer. O, mocht ze maar met de koster trouwen waar ze zooveel van houdt.

Roodbaart ziet dat allemaal. Kon hij maar wat voor 't arme meisje doen!

„Ga direct koffie halen, lui ding!" gebiedt haar broer dadelijk als hij haar ziet.

Angstig verdwijnt ze. Roodbaart ziet haar na en bemerkt opeens dat er naast de deur een groote sleutel hangt. Hoera! Dat is 'm vast. Die zal hij er stilletjes afnemen.

Samen drinken ze koffie.

Het meisje blijft verlegen in een donkere hoek staan. Roodbaart kijkt haar aan alsof hij zeggen wil: ik zal je helpen, maar ik weet nog niet hoe.

Dan gaat hij weg.

De kleine organist loopt voor hem uit om de deur open te doen. Achter zijn rug haalt Roodbaart vlug de sleutel van de spijker.

Even later staat hij in 't donker buiten.

Nu gaat het beginnen!

De trappen kraken. 't Lijkt wel of ze breken, zoo'n lawaai maken ze.

Voorzichtig kruipt Roodbaart naar boven.

Brrr! wat is 't hier een smeerboel. Stof en spinnewebben en nog eens stof en spinnewebben.

En donker!

Voorzichtig tast hij voor zich uit. Al smaller wordt de trap. Hij moet zijn schouders intrekken en de armen plat langs z'n lijf houden, anders kan hij niet meer verder. De scherpe steenen schaven zijn handen stuk, scheuren zijn jas, maar verder klimt de jager, hij *moet* de kogel maken.

Een paar uilen vliegen verschrikt op als hij hijgend langs hun donkere nest klimt.

Eindelijk . . . daar is 't kleine torenzoldertje. Door een klein raampje val het maanlicht op de oude stoffige vloer. Roodbaart wrijft zich blij z'n handen.

Alles is in orde: de maan schijnt, hij is in de toren, en niemand weet het! Nú kan hij de kogel maken. Vlug haalt hij de benoodigdheden uit z'n zak: papier, kruit, lucifers, zilver . . . Zilver? . . Waar . . . waar heeft hij dat?

https://achterderug.nl

„Domoor!" stampvoet Roodbaart op de grond, „domoor die je bent!" Hij scheldt zichzelf uit! Want hij heeft vergeten om *zilver* mee te nemen. 't Moest immers een

't Is een man. . . .

zilveren kogel zijn. Met een gewone kon je de wonderbeer nooit raken. Nu was de moeite dus voor niets. Vóór de berenjager nog meer op zichzelf kan schelden kraakt er beneden in de toren een deur.

Er komt iemand te trap op! . . . . .

De jager schrikt. Hij wordt er *wit* van . . .

Is hij ontdekt?

„Kràk, kràk" knerpen de trappen.

Al hooger komt 't geluid.

Vlug duwt Roodbaart zich diep weg in een donkere hoek, waar ze hem niet kunnen zien. Hij kan wel alles zien.

Eerst komt er een hoofd, dan een heel lichaam uit de trapopening. 't Is een man.

Even is alles doodstil . . . . , dan bukt de man zich en trekt met zijn lange nagels een plank uit de vloer omhoog.

Fel begint 't maanlicht opeens te blinken, want onder die plank ligt een heeleboel zilver en goud. In een apart hoekje ligt een stapel papierengeld.

„Ha", lacht de vreemde man, „mijn geldje, mijn lief geldje! En wat heb ik al véél. Ja, ja stil maar, ik zal jullie er nog wat bij geven, stil maar!" Dan leegt hij zijn zakken, die vol geld zitten en legt dit er voorzichtig bij. Alsof het dieren waren zoo streelt hij de geldstukken met zijn ruwe rimpelhand.

Na een poosje legt hij de plank er weer voorzichtig over, zegt zachtjes tegen het geld: „tot morgenavond kindertjes" en strompelt dan weer heel zachtjes de kraaktrap af!

Hij heeft Roodbaart niet gezien!

„Knars" . . beneden wordt een slot omgedraaid. De man is weer verdwenen.

https://achterderug.nl

Meteen komt Roodbaart uit z'n schuilhoek. Ha, ha, hij heeft het mannetje wel herkend. 't Is de vrek, de grootste gierigaard van het dorp, die zelfs de armste menschen nog geld aftroggelt! Niemand wist waar die gierigaard z'n schatten verborg, maar hij, Roodbaart, weet 't nu. Als-ie later nog eens geld noodig heeft, dan weet hij waar dat te halen is.

Maar nú had hij immers ook geld noodig. Een beetje zilver voor z'n kogel.

Vlug pakt Roodbaart wat zilver en maakt z'n kogel.

De vrek merkt toch niet, dat er wat van weggehaald is. En hij heeft 't zelf eigenlijk ook gestolen.

Als de kogel klaar is, gaat de jager vlug naar beneden. 't Is hier zoo benauwd en angstig!

't Geweer hangt over z'n schouder; de zilveren kogel zit er in. Buiten is 't nog donkerder geworden en doodstil.

Nee stil . . beweegt daar iets; ginds bij de schuur van de organist. Opeens ziet Roodbaart hoe van tusschen de takken twee felle oogen hem aanflikkeren als twee flikkervlammetjes. 't Zijn de oogen van een *beer*.

Van de *wonderbeer*, denkt Roodbaart.

Vlug legt hij zijn geweer aan, mikt en wil net afschieten, als hij zich bedenkt. . .

Hij weet nu opeens een mooi middeltje om 't arme zusje van de leelijke organist te helpen. Hij zal maken dat ze tòch met de koster trouwen mag.

Vlug loopt hij naar het kostershuis.

De koster slaapt, maar hij trekt hem uit bed, gooit een jas over hem heen en duwt het geweer in z'n hand.

„Schiet de wonderbeer," beveelt hij dan.

Als de koster de beer raakt, en dat gebeurt altijd met een zilveren kogel in de maneschijn gemaakt, dan wordt

hij een beroemd man. Dan zeggen de menschen morgen „hebben jullie gehoord dat de koster de wonderbeer doodgeschoten heeft? Dat 's nog eens een jager!"

Ja, Roodbaart is eigenlijk wel heel erg jaloersch dat hij nu niet beroemd zal worden, hij de groote jager, die toch eigenlijk alles voor elkaar gebracht heeft.

Maar hij doet het om 't arme meisje.

Want, denkt hij, als de koster morgen zoo beroemd is geworden, vindt de organist 't misschien wel goed dat zijn zuster met die beroemde koster trouwt.

Daaròm doet Roodbaart het.

„Toe dan, schiet dan lummel!" bromt hij boos.

„Wa, wa . . . watte schieten?" vraagt de koster slaperig.

„Schiet maar, je raakt met de zilveren kogel toch altijd!"

„Pang!!" knalt 't dan opeens door de stille nacht.

Alle slapers schrikken wakker en komen hun huizen uit. De koster heeft geschoten, maar hij weet niet eens waarop! Tòch heeft hij geraakt. 't Was immers een bizondere zilveren kogel in 't maanlicht van de toren gemaakt!

Met een groote brul is er een beer, vlak bij de koestal, dood neergevallen. De zilveren kogel zit in z'n kop.

„O!" zeggen de menschen die er omheen staan, „o, wat een groote beer, da 's vast die wonderbeer! Wie heeft h'm geschoten?"

Ze denken eerst dat Roodbaart, de bekende jager het gedaan heeft, maar die wijst naar de koster: „hij heeft het gedaan!"

„Hiep hoera!" schreeuwen de menschen „lang leve onze koster, onze berenjager!" Dan hijschen ze hem op hun schouders en dragen hem al zingende in 't rond.

https://achterderug.nl

„Toe dan, schiet dan lummel!"

De organist is er ook bij, en achter 't gordijn van de keuken kijkt 't bleeke zusje stilletjes toe.

„Nou mag ze wel met hem trouwen, niet organist?" roept Roodbaart en alle menschen roepen het mee.

„Néé," zegt het venijnige ventje; „néé; hij is wel beroemd nu, maar nog zoo àrm als de mieren. Ik laat mijn zuster niet met een arme vent trouwen!"

Roodbaart stampt van boosheid op de grond.

Dan is 't nog voor niks, alles!

„Hier, leelijke kleine bloedzuiger, hier, ik zal je, steekmug!" Hij wil de kleine organist in de kraag grijpen, maar die glipt onder z'n arm door, 't donker in en roept „'k doe 't tòch niet!"

Roodbaart ziet dat 't meisje achter het gordijn met haar hand langs de oogen veegt. Ze heeft zeker alles gehoord.

„Stil maar meisje" mompelt de ruwe jager zachtjes in zichzelf, „helpen zal ik je tòch."

Weer gaat hij de toren in . . .

Niemand ziet het.

Als hij er weer uitkomt, heeft hij onder z'n jas een stapel briefjes van tien en twintig en van nog meer guldens. Boven onder de planken liggen er nog veel meer. De vrek zal 't niet eens merken dat er wat weggehaald zijn.

Als de doode beer in de schuur gesleept is en de menschen weer naar bed zijn, steekt Roodbaart, de berenjager, de hand met briefjes achter in de open bek van de beer. Zoover mogelijk duwt hij de briefjes naar achteren.

Dan gaat hij naar huis en mompelt: „nu komt 't wel voor elkaar".

„Hij heeft „brievies" in zijn bek, hij heeft „brievies"

AAN HET STRAND BIJ ZANDVOORT

https://achterderug.nl

in z'n bek", schreeuwen de volgende dag de menschen verwonderd. Ze maken de beer schoon; stroopen z'n vel d'r af, en als ze bij de kop komen, zien ze 't.

Hoe komen ze erin? Niemand weet het!

't Was immers ook een *wonderbeer*. Misschien vonden ze wel meer vreemds nog. Allen waren ze het er echter over eens dat de koster het geld mocht hebben, want *die* had de beer zoo mooi geschoten.

Nu was de koster beroemd, maar ook *rijk*!

Nog diezelfde middag kwam de hebberige, snibbige organist in 't kleine kostershuisje en vroeg of de koster met z'n zuster wilde trouwen. Hij, de organist, had dat „allang" zoo gewild.

Zoo trouwde de koster met het mooie en lieve zustertje van de booze organist.

De koster wou uit dankbaarheid wat van zijn vele geld aan Roodbaart geven. Maar die bedankte daarvoor. Hij was veel te blij dat alles nu zoo goed was.

Toch wilde de koster iets geven. „Geef me 't vel van den beer dan maar" bood de jager aan.

Daarmee ging hij naar huis, naar de andere jagers. Deze bekeken de huid en begonnen opeens te lachen. „Ha! dit is 't vel van de wonderbeer niet; die miste een stuk aan zijn rechterpoot, en dit is nog heelemaal goed; ha, ha, je hebt je vergist. Dit is een andere beer!"

Nu zag Roodbaart het ook. Wat dom, dat hij daar niet eerder naar gekeken had!

Even keek hij teleurgesteld voor zich uit. Even maar.

Toen wist hij wat hij wilde antwoorden: „Dan is deze beer nog *meer* dan een wonderbeer: want hij heeft gemaakt dat de koster mocht trouwen met het zusje van de organist en dat was anders *nooit* gebeurd!"

DIEREN DIE HUN UITERLIJK VERZORGEN

We hebben misschien wel eens gedacht, hoe gemakkelijk het toch voor de beesten is, dat ze 's morgens bij het wakker worden geen enkele zorg voor hun toilet hebben. Toch is dit een verkeerde opvatting, want dieren, evenals menschelijke wezens, moeten zich eerst kleeden, en hoewel kleeden in hun geval slechts bestaat uit het nemen van een of ander soort van bad en het gladstrijken of verzorgen van hun veeren of haren, zoo heeft menige diersoort daar toch een heel werk aan. De meeste dieren zijn heel zedig, en zoeken de eenzaamste plekjes op, vroeg in den morgen. Weer anderen, zooals de hond en de kat, vinden er niets in om hun toilet in de huiskamer te maken en zijn daar dikwijls uren mee bezig.

Vogels zijn misschien de zindelijkste leden van de dierenwereld. Vele soorten onder hen moeten iedere dag een bad hebben, sommigen bedienen zich van water voor dit doel, anderen van zand en weer anderen van beide. Zij, die in water baden, zijn heel precies op het water waarin zij baden. Als er onder jullie zijn, die een kanarie bezitten, zul je wel eens opgemerkt hebben, dat de kanarie zich niet wil baden, als het badje en het water niet volmaakt schoon zijn. Ook, als niemand naar hem schijnt te kijken, zal de vogel eerst zijn bad nemen en zijn veeren gladstrijken en dan pas eten van het zaad, dat men hem voor zijn ontbijt heeft gegeven.

https://achterderug.nl

Zwaluwen baden niet iedere dag, omdat zij alleen pas gevallen regenwater als badwater willen gebruiken. Ook tamme eenden zijn dol op regenwater. Als er een regenbui valt zetten ze hun veeren op, en laten de regen binnendringen. Daarna strijken zij ze met zorg glad en gebruiken daarbij een soort olie, die hun lichaam bevat, om dat mooie, glanzende effect te verkrijgen, dat ze stellig zelf ook bewonderen. Wilde eenden, die aan de zeekust wonen, zullen een lange afstand over land afleggen, om versch water voor hun bad te verkrijgen.

De vogels, die zand voor hun bad gebruiken, zijn ook zeer precies op de hoedanigheid er van. Leeuweriken en musschen geven de voorkeur aan fijn, grintachtig, droog zand. Zij plassen en fladderen er in, zooals andere vogels in water doen, en als het bad is afgeloopen, strijken ze hun verwarde veeren zorgvuldig glad met hun bek. Patrijzen reinigen zich in klei, ze krabben er eerst het vuil uit en schuifelen er dan achterwaarts in, tot hun veeren er vol van zijn. Dan schudden zij zich uit, en als ze heelemaal met hun toilet klaar zijn, dan zijn ze even schoon en frisch als een kind, dat uit een warm kuipbad stapt. De kippen baden zich op vrijwel dezelfde manier, door zich in 't stof te wentelen en te schudden, zooals jullie zeker dikwijls hebt gezien.

De dieren der katachtige familie besteden meer tijd dan andere aan hun toilet. In de wildernis gebruiken leeuwen en tijgers hun voorpooten, die zij nat maken als badsponsen, en hun tongen als kammen, juist zooals onze katten doen. Konijnen en buidelratten wasschen hun gezicht ook met hun pooten. Honden hebben er ook een hekel aan om vuil te zijn. Een ervaren jager zeide eens, dat wanneer zijn honden zich niet reinigden

na een dag op de jacht geweest te zijn, hij wist, dat ze buitengewoon vermoeid waren. Honden zijn er vooral heel precies op om hun pooten schoon te houden.

We hebben allen wel eens gezien, dat paarden in een wei, elkaar bij beurten staan te likken. Algemeen wordt geloofd, dat die twee dan bijzonder dierbare vrienden zijn, en dat dit de manier is om elkaar hun liefde te betoonen. 't Kan best zijn, dat ze vrienden zijn, maar die veronderstelling is toch niet heelemaal waar. Als ze elkaar staan te likken, helpen ze elkaar bij hun toilet. Ik las eens van een paard en een koe, die jaren lang in dezelfde wei woonden. Het paard was een erg verwend beestje. Op de een of andere manier wist hij de koe te beduiden, dat zij zijn glanzend vel moest schoon likken, maar hij dacht er nooit over om de koe dienzelfden dienst te bewijzen.

De meer sierlijke dieren van 't woud, de herten, de antilopen, de giraffen helpen elkaar altijd om hun uiterlijk te verzorgen.
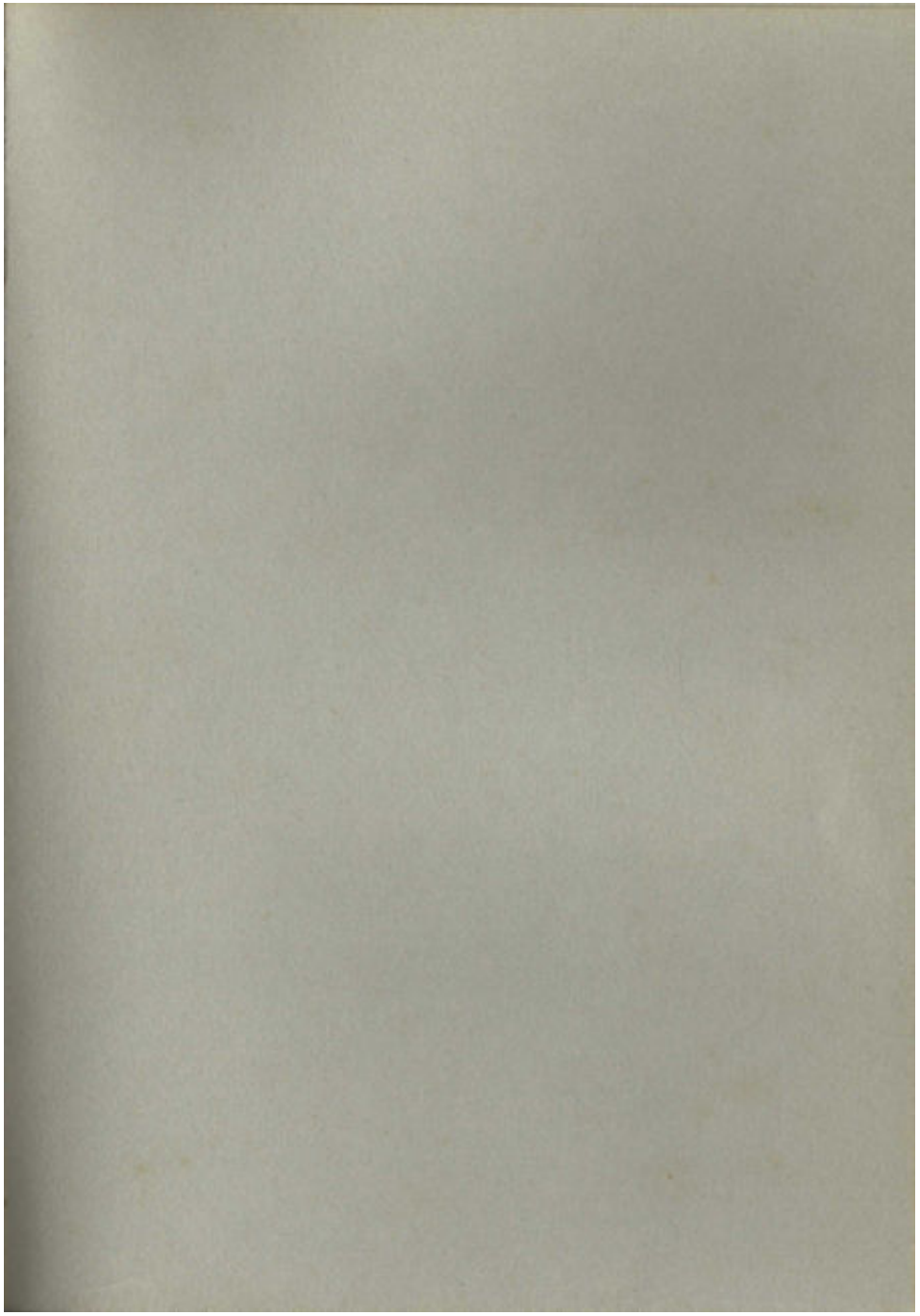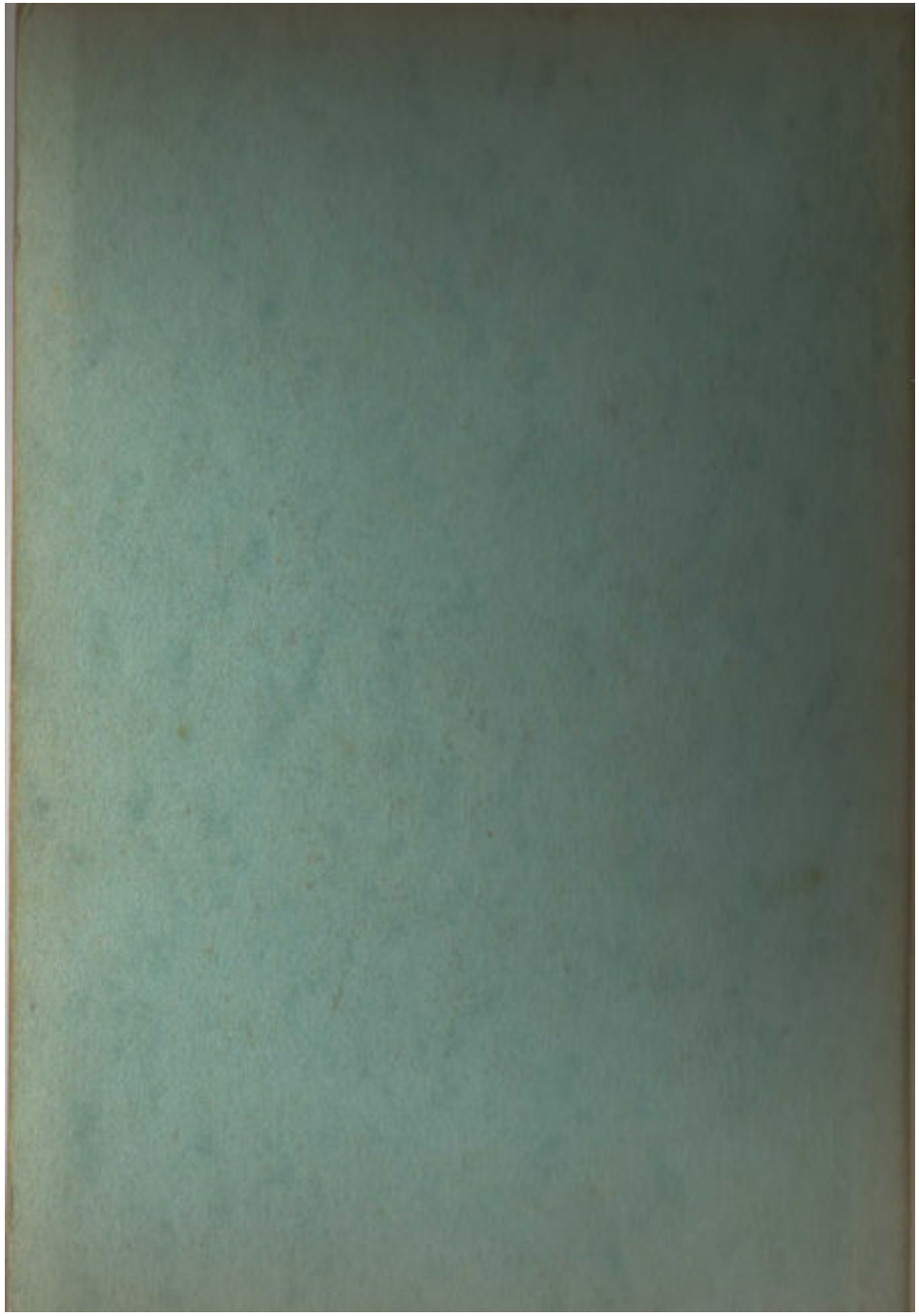
Ik denk, dat nu jullie gelezen hebt, hoe de dieren er op gesteld zijn om altijd schoon en keurig voor de dag te komen, je met des te meer ijver je best zult doen om steeds voor een onberispelijk en verzorgd uiterlijk te zorgen.